

Askerî ceza kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm: 15/VI/1930 - Sayı: 1520)

№ 1632

BİRİNCİ KISIM

Askerî suçlar ve kabahatler ve cezalar

Birinci bap

Esaslar

BİRİNCİ MADDE — Türk ceza kanununa göre cürümler ve cezalar hakkında umumî suretle cari olan esaslar bu kanunda hilâfı yazılı olmadıkça askerî cürümler ve cezalar hakkında da tatbik olunur.

Askerî cürüm ve kabahat

1 - Bu kanunun ölüm, ağır hapis ve hapis cezaları ile cezalandırıldığı suçlar askerî cürümlerdir.

2 - Bu kanunun kısa hapis cezası ile cezalandırıldığı suçlar askerî kabahatlerdir.

İKİNCİ MADDE — Askerî şahısların askerî olmayan suçları için Türk ceza kanunu hükümleri tatbik olunur.

Askerlerin askerî olmayan suçları

ÜÇÜNCÜ MADDE — Askerî şahıslar müşürden zabıt vekiline kadar zabıtlar ile baş gedikliden nefere kadar efrat ve bilûmum askerî memurlar askerî adlî hakimler ve müstahdemler ve askerî talebedir.

Askerî şahıslar

DÖRDÜNCÜ MADDE — İhtiyat askerî şahıslar askerî hizmetlerde buldukları müddetçe bu kanun hükümlerine tabidirler.

İhtiyat askerî şahıslar

BESİNCİ MADDE — Askerî şahısların yabancı memleketlerde Türk askerî kıt'alarında veya diğer resmî vazifeleri esnasında, veya esir karargâhlarında yaptıkları suçlar Türkiyede işlenmiş sayılır. Bunlar hakkında yabancı memleketlerde hüküm verilmiş olsa bile Millî Müdafaa vekilinin talebi halinde Türkiyede tekrar muhakeme olunabilirler.

Yabancı memleketlerde yapılan suçlar

ALTINCI MADDE — Müttefik hükûmetlerin askerî şahısları ile müşterek vazife sırasında bu şahıslara karşı yapılan askerî suçlar müttefik hükûmetler ile mukabele bilmisil mukavelesi varsa Türkiye askerî şahıslarına yapılmış sayılarak ona göre cezalandırılır.

Müttefik hükûmetlerin askerî şahıslarına karşı yapılan suçlar

YEDİNCİ MADDE — Bu kanunda “seferberlikte,” tabirile takyit edilen ceza cürümleri (harp hükümleri) dir ve aşağıdaki hal ve vakitlerde caridir;

Harp hükümleri ve cari olacağı hal ve vakitler

A - Umumî seferberlik müddetince askerî şahıslar hakkında;

B - Kısmî seferberlik ilân olunan mıntakalarda, bunun devamı müddetince askerî şahıslar hakkında;

C - Orfî idare ilân edilen mıntakada bunun devamı müddetince mezkûr mıntakada bulunanlar hakkında;

D - Fesat ve isyan halinde ve yahut silah kullanılacak askerî bir hareket yapılması halinde, kumanda eden zabıt tarafından harp hükümleri mer'î olacağı resmen bildirilen askerî kıt'alar hakkında bu hallerin devamı müddetince;

E - Buldukları mahalde en büyük rütbeli kumandan tarafından harp hükümleri mer'î olacağı kendilerine resmen tebliğ olunan harp esirleri hakkında.

Seferberlik ve tarifi

SEKİZİNCİ MADDE —

1 : Sefer tabiri harp halini ihtiva eden seferberliktir.

2 : Seferberlik, ordunun veya bazı kısımlarının seferber olmasını âmir olan emirde yazılı ve muayyen tarihten başlayarak ilgasını mübeyyin neşrolunan emirde yazılan tarihte biten haldir.

3 : Hazaarda Türkiye Cümhuriyeti hudut ve kara suları dışında yalnız dahi seyrühareket eden her harp tayyare ve harp gemisi üssülharekelerinden birine varıncıya kadar bu kanunun tatbikatında seferber sayılır.

Düşman karşısı

DOKUZUNCU MADDE — Seferberlikte düşman ile müsademeye intizaren emniyet hizmetleri tatbik ve ifa olunmağa başladığı zamandan itibaren bu müsademeye memur kıt'a, gemi, tayyare düşman karşısında sayılır..

Silahlı eşkıya

ONUNCU MADDE — Silâhlı eşkıya düşman sayılır.

Silâhın tarifi

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun tatbikatında; "silâhlı, tabirinden maksat hizmetin icabı olan silâhı hamil bulunmak, veya silâhının başında olarak bir amirin kumandası ve nezaretile hizmete başlanılmış olmak hâlidir.

Hizmetin tarifi

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanunun tatbikatında (hizmet) tabirinden maksat gerek malûm ve muayyen olan ve gerek bir amir tarafından emredilen bir askerî vazifenin madun tarafından yapılması hâlidir.

*Memur, âmir ve mafev-
kın tarifi*

ON ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 : Bu kanunun tatbikatında (memur) tabirinden maksat 12 inci maddede yazılı hizmeti ifa ile mükellef olandır.

2 : Amir makam ve memuriyet itibarile emretmek salâhiyetini haiz kimsedir.

3 : Mafevk tabiri rütbe ve kıdem büyüklüğünü gösterir.

*Toplu efrat karşısının
tarifi*

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bir fiil toplu efrat karşısında yapılmış sayılarak kanunun bu kayıt ile takyit ettiği hükümlerin tatbiki için âmir veya mafevk ile failden veya şeriklerden başka askerî hizmet maksadile toplanmış en az yedi askerî şahsın bulunması şarttır.

ON BEŞİNCİ MADDE —

1 : Bu kanunun tatbikatında nöbetçi hazarda ve seferde emniyet, muhafaza, disiplin, tarassut maksatlarıyla silâhli olarak bir yere konulan ve muayyen bir talimatı bulunan tek veya çift askerdir.

2 : Karakol hazarda ve seferde aynı maksatlarla konulan ve bir âmir emrinde bulunan silâhli bir kısım askerdir.

3 : Devriye hazarda ve seferde aynı maksatlarla muayyen bir mıntakada seyyar olarak vazife yapan bir veya daha ziyade silâhli askerdir.

ON ALTINCI MADDE — Bu kanunda yazılı olan "ordu,, kelimesi kara, deniz ve hava kuvvetlerine; ve kıt'a kelimesi zabıt kumandasında bulunan her birliğe şamildir.

ON YEDİNCİ MADDE — Askerî mahkeme istirdat ve tazminata Türk ceza kanununun koyduğu kaideler mucibince hükmeder.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı olan bir ceza ancak bir mahkemenin kararile infaz olunur.

Aşağıdaki hallerde disiplin cezaları mücazat yapılabılır.

A : 82, 96 ve 136 inci maddelerin 1 numaralı ve 93, 116, 117 ve 150 inci maddelerin 2 numaralı fıkralarında,

B : 68, 83, 86, 108, 130, 137 ve 145 inci maddelerde yazılı kısa hapis cezaları.

ON DOKUZUNCU MADDE — Disiplin yolile aşağıda yazılı olan hapis cealarından başka hürriyeti tahdit eden hiç bir ceza verilemez.

Göz ve oda hapsi olarak dört hafta, katıksız hapis olarak üç hafta ceza verilebilir.

Nöbetçi, karakol, devriyenin tarifi

Ordu ve kıt'anın tarifi

İstirdat ve tazminat nasıl hükümlenir.

Askerî ceza kanununda yazılı cezanın icrası ve disiplin cezalarının tatbiki

Disiplin cezaları

İkinci bap

Cezalar

UMUMİ HÜKÜMLER

Birinci fasıl

Askerî cezalar

YIRMİNCİ MADDE —

1 : Ölüm cezası, buna mahkûm olan kimsenin hayatının izale olunmasıdır. Bu ceza askerî şahıslar hakkında askerî bir cürümden dolayı hükmedilmiş ise mahkûmun kurşuna dizilmesi suretile infaz olunur.

2 : Askerî olmyan bir cürümden dolayı askerî şahıslar ile askerî olmyan şahıslar hakkında askerî mahkemelerden verilen ölüm hükümleri Türk ceza kanununun 12 maddesi mucibince icra olunur. Bu veçhile asılacak ölüm mahkûmları

Ölüm cezası

cezanın infazı için o bapta ilâm ve tasdik emri suretleriyle C. müddei umumiliğine verilirler.

Şahsî hürriyeti tahdit eden cezalar

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Bu kanuna göre şahsî hürriyeti tahdit eden cezalar ağır hapis ve hapis ve kısa hapistir.

Ağır hapis ve hapis cezalarının mahiyeti ve neticeleri

YİRMİ İKİNCİ MADDE — Ağır hapis ve hapis cezalarının mahiyeti ve neticeleri ve icrası Türk ceza kanununda yazılı olan kaidelere tabidir.

Kısa hapis cezaları

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE —

A : Kısa hapis cezası üç türdür:

1 - Göz hapsi;

2 - Oda hapsi;

3 - Katıksız hapis;

B : Zabıt ve askerî memurlar hakkında:

1 - Dört haftaya kadar göz;

2 - Dört haftaya kadar oda;

C : Efrat hakkında:

1 - Dört haftaya kadar oda;

2 - Üç haftaya kadar katıksız;

Hapis cezaları verilebilir.

D : Disiplin yolile askerî lise talebesine kısa hapis cezaları verilemez.

Göz ve oda hapsi cezalarının zabıtlarla memurlar hakkında mahiyeti ve neticeleri ve icrası şekli

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Zabıtlarla askerî memurlar;

A : Göz hapsi cezalarında:

1 - Resmî daire ve kışla ve talimhanelerdeki hizmetin hiç birinden muaf değildir.

2 - Hizmetin hitamından sonra hiç bir yere gidemezler. Kışlada veya resmî odalarda kalırlar.

3 - Hizmete müteallik olanlar müstesna olmak üzere hiç bir ziyaret kabul edemezler.

B : Oda hapsi cezalarında:

1 - Cezayı tek başına muayyen bir hapis odasında geçirirler.

2 - Emir vermezler.

3 - Umum hizmetten mahrumdurlar.

C : Kısa hapis cezalarında maaş ve tahsisatı tam olarak verilir.

Efrat hakkında oda ve katıksız hapsi cezalarının mahiyeti ve icrası

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Efrat:

1 - Oda hapsi cezasını muayyen hapis odalarında topluca geçirirler.

2 - Katıksız hapis cezasını hapis odasında tek başına geçirirler.

3 - Hapis odalarının kapısında bir nöbetçi bulundurulur.

4 - Küçük zabıtlar hizmetten mahrumdurlar. Onbaşı ve neferler ağır askerî hizmetlerde kullanılabilirler.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Katıksız hapis, mahkûma bir katı minder ve gıda olarak yalnız su ve istihkak miktarı ekmek verilmek ve tütün ve saire verilmemek suretile tenfiz olunur. Bu mahrumiyetler hapsin dördüncü sekizinci on ikinci günlerle bundan sonra mahkûmiyet müddetince her üç günde bir kaldırılır.

Katıksız hapsin icrası

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Mahkûmun sıhhati katıksız hapse müsait değilse disiplin cezasının bir derece daha hafifi tatbik olunur.

*Katıksız hapsin değiş-
tirilmesi*

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE —

*Kısa hapis cezalarının
tatbiki şartları*

1 - Bu kanunda kısa hapis cezası gösterilen yerlerde failin rütbesine göre caiz olan kısa hapsin her nevi hükmolunabilir.

2 - Bu kanunda kısa hapis cezasının nevi tasrih edilipte bu nevi cezanın failin rütbesine göre verilmesi gayri caiz olduğu takdirde failin rütbesine göre caiz olan bir derece hafifi hükmolunur.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Askerî şahıslar hakkında hükmolunacak “fer”î askerî, cezalar şunlardır.

Fer’î cezalar

A : Zabıtlar hakkında :

1 - Tart

2 - İhraç

B : Gedikli küçük zabıtlar hakkında :

1 - Tart

2 - Rütbenin geri alınması

C : Diğer efrat hakkında

1 - Rütbenin geri alınması

2 - Yeni baştan askerlik

OTUZUNCU MADDE — Aşağıda yazılı hallerde tart cezası her halde hükmolunur:

*Tart cezasının ne vakit
lâzım ve ne vakit caiz
olduğu*

A : 1 - Ceza kanunları mucibince ölüm cezası ve ağır hapis cezalarına mahkûmiyet halinde.

2 - Hırsızlık emniyeti sui istimal, sahtekârlık, dolandırıcılık, yalan yere şahitlik, yalan yere yemin, cürüm tasnii, iftira, irtikâp, irtişa ve ihtilâs cürümlerinden birile altı aydan fazla hapis cezasına mahkûmiyet halinde.

B : Aşağıdaki hallerde tart cezası hükmolunabilir:

1 - Beş seneden ziyade hapis cezasile beraber.

2 - Asgarî haddi bir seneden aşağı olmıyan hapis cezalarını mucip suçlarla mükerreren mahkûmiyet halinde.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Tart cezası ayrıca bir hükme hacet kalmaksızın aşağıdaki neticeleri mucip olur:

*Tart cezasının mahiyeti
ve neticeleri*

A : Askerî rütbe ve unvan ve memuriyetlerin ve hizmet esasında kazanılmış olan tekaüt ve sair hakların gaybedilmesini;

B : Nişan ve madalyaların geri alınmasını;

C : Diploma ve şahadetnamelerin geri alınmasını;

D : Orduya zabıt, memur, gedikli olarak tekrar kabul olunmamağı;

İhraç cezasının ne vakit lâzım ve ne vakit caiz olduğu

OTUZ İKİNCİ MADDE —

A : Aşağıdaki hallerde ihraç cezası her halde hükmolunur:

1 - Bir seneden ziyade hapis veya bir seneden ziyade memuriyetten mahrumiyet cezalarından birile mahkûmiyet halinde;

2 - 30 uncu maddenin (A) fıkrasının 2 numarasında yazılı suçlardan birile altı ay ve daha aşağı hapis cezasına mahkûmiyet halinde;

B : Aşağıdaki halde ihraç cezası hükmolunabilir:

Bir seneden az hapis cezasile beraber.

İhraç cezasının mahiyeti ve neticeleri

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — İhraç cezası ayrıca bir hükme hacet olmaksızın aşağıdaki neticeleri mucip olur:

A : Askerî rütbe; unvan ve memuriyetlerin geri alınmasını (tekaüt hakkı mahfuzdur);

B : Orduya zabıt ve memur olarak tekrar kabul olunmamağı;

Memuriyetten mahrumiyet cezasının askerî şahıslar hakkında tatbiki

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Zabıtlarla askerî memurlar hakkında memuriyetten mahrumiyet cezası hükmolunmak icabeden hallerde bu fer'î cezaya mukabil o kadar müddet açığa çıkarılma hükmolunur. Bu müddet kıdemden ve tekaüt hakkından indirilir.

Rütbenin geri alınması cezasının ne vakit lâzım ve ne vakit caiz olduğu

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Aşağıdaki hallerde rütbenin geri alınması cezası her halde hükmolunur:

A : 1 - Ağır hapis ve bir seneden ziyade hapis cezasile beraber.

2 - Memuriyetden mahrumiyet cezasile beraber.

B : Aşağıdaki hallerde rütbenin geri alınması cezası hükmolunabilir:

1 - Bir sene veya daha az hapis cezasile beraber.

2 - Mükerreren hapis cezasile beraber.

Rütbenin geri alınması cezasının mahiyeti ve neticeleri

OTUZ ALTINCI MADDE — Rütbenin geri alınması cezası; mahkûmun neferliğe indirilmesinin ve kazanmış olduğu hakların başka bir hükme ihtiyaç kalmaksızın kaybolmasını mucip olur. Tekaut hakkı başka bir suretle düşmemiş ise mahfuzdur.

Umumî mahkemelerin verdiği cezaların icap ettiği askerî fer'î cezaların tatbiki şekli

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Muvazzaf ve ihtiyat zabıtlarla efrada umumî mahkemelerden verilen cezalar için 29 unculardan 36 ıncı maddeye kadar olan maddelerin hükümlerine göre hükmolunmak lâzım gelen askerî fer'î cezalar ayrıca askerî mahkemenin hükmüne hacet kalmaksızın ciheti askeriyece tatbik olunur.

Yeni baştan askerlik cezası, mahiyeti ve neticeleri

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE —

1 - Yeni baştan askerlik cezası cürmün işlendiği zamana kadar geçen hizmet müddetinin sayılmaması ve rütbenin

geri alınmasıdır. Bu ceza, kanunda yazılı yerlerde ve yalnız muvazzaflar hakkında hükmolunur.

2 - Muvazzaflığı bitirmiyenlerden yeni baştan askerlik cezasile mahkûm olanlar hem duhullerinden, sayılmıyan müddet kadar fazla hizmet ederler. Muvaazzaflığı bitirdiği halde görülen lüzum üzerine terhis olunmıyanlardan işbu cezaya mahkûm olanların yalnız muvazzaflığı bitirdikten cürmü yaptıkları tarihe kadar geçen hizmet müddetleri sayılmaz. Ve bunlar hem duhullerinden o kadar fazla hizmet ederler.

3 - Yeni baştan askerlik mahkûmiyeti askerlik çağını çoğaltmaz.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE —

1 - Tart ve ihraç cezalarını mucip olmıyan ceza hükümleri zabıtlar hakkında askerî hapishanelerde infaz olunur.

2 - Tart ve ihraç cezalarını mucip olan ceza hükümleri zabıtlar hakkında umumî hapishanelerde infaz olunur.

3 - Efrat hakkında müddeti altı aydan fazla hükmedilen ağır hapis ve hapis cezaları umumî hapishanelerde infaz olunur. Şu kadarki bunlardan askerlik alametleri kaldırılır. Ve bunlara ceza müddetlerinin hitamında muvazzaflık bakiyesi ikmal ettirilir.

4 - Mekteplerinden kayıtları terkin olunan askerî talebe hakkındaki ceza hükümleri umumî hapishanelerde infaz olunur.

5 - Askerî mahkemelerden siviller hakkında hükmedilen ağır hapis ve hapis cezaları umumî hapishanelerde çektirilir.

Askerler hakkındaki cezaların hangi hapishanelerde infaz olunacağı

İkinci fasıl

Cürme teşebbüs

KIRKINCI MADDE —

1 - Askerî cürümlerde metesebbisler hakkında Türk ceza kanununun 61, 62, 63 üncü maddeleri hükümleri tatbik olunur.

2 - Bir cürmün cezasile beraber askerî fer'î cezalardan birinin hükmedilmesi lâzım veya caiz ise o cürme teşebbüs halinde daht bu fer'î ceza verilir, veya verilebilir.

Teşebbüs

Üçüncü fasıl

Cürümde ve kabahatte iştirak

KIRK BİRİNCİ MADDE —

1 - Askerî cürümlerde ve kabahatlerde iştirak halinde, Türk ceza kanununun 64 üncüden 67 inciye kadar olan maddeler hükmü tatbik olunur.

2 - Hizmete müteallik hususlarda verilen emir bir suç teşkil ederse bu suçun işlenmesinden emir veren mes'uldur.

3 - Aşağıdaki hallerde maduna da faili müsterek cezası verilir:

İştirak

A : Kendisine verilen emrin hududunu aşmış ise
B : Amirin emrinin adlî ve askerî bir suç maksadını ihtiva eden bir fiile müteallik olduğu kendisince malumise.

Dördüncü fasıl

Cürümde tekerrür

Tekerrür

KIRK İKİNCİ MADDE —

1 - Bir cürüm işliyenin mükerrir sayılması ve bu kanunun o suretle gösterdiği hükümlerin ve cezaların tatbik edilmesi, suçlunun askerî bir cürümden dolayı bir Türk askerî mahkemesinde mahkûm olarak ceza gördükten sonra aynı askerî cürmü tekrar yapmasına bağlıdır.

Bu hüküm evvelce verilen ceza kısmen tenfiz edilmiş ve ya hususî af yolila düşmüş olsabile tatbik olunur. Şu kadarki cezanın tenfizinden veya affından itibaren yeni cürmün işlendiği tarihe kadar aradan beş sene geçmiş ise bu hükümler tatbik olunmaz.

2 - tekerrürün teaddüdünde aynı kaide caizdir.

Beşinci fasıl

Cürüm ve cezaların içtimarı

Cürüm ve cezaların içtimarı

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 - Bu kanunda yazılı cürümlerle cezaların içtimarında Türk ceza kanununun 68 inciden 80 inciye kadar olan maddeleri hükmü tatbik olunur.

2 - Bir araya gelen cezalar aynı neviden kısa hapis cezalarından ibaret ise mecmuuna bir kısa hapis cezası verilir. Ve içtima hali şiddet sebebi sayılır.

3 - Kısa hapis cezaları aynı neviden değil ise umumî ceza en ağır cezanın azamî haddine göre tayin olunur. Bir gün katıksız hapis iki gün oda hapsine müsavi tutulur.

4 - Müteaddit cürümlerin cezalarından velevki yalnız birile beraber fer'î bir cezanın dahi hüküm edilmesi lâzım veya caiz ise bu fer'î ceza hükmolunur veya hükmolunabilir.

Altıncı fasıl

Cezaya ehliyet veren ve bunu kaldıran ve hafifleten sebepler

Cezaya ehliyet veren, kaldıran ve hafifleten sebepler

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — Cezaya ehliyet veren ve bunu kaldıran veya hafifleten sebeplere dair Türk ceza kanununun birinci kitabının dördüncü babında yazılı hükümler, bu kanunda hilafı yazılı olmadıkça askerî cezalar hakkında da mer'îdir.

Din ve vicdana göre lâzım sayılan hareketlerin cezaya ehliyeti ve tesiri

KIRK BEŞİNCİ MADDE — Bir şahsın hareketini vicdanına veya dinine göre lâzım saymış olması, yapmak veya yapmamakla vukua gelen bir suçun cezayı mucip olmasına mani teşkil etmez.

KIRK ALTINCI MADDE —

1 - Vazife ve hizmette şahsî tehlike korkusu cezayı hafifletmez.

2 - Disiplin tecavüzünde ve kabahatlerinde veya hizmet esnasında yapılan suçlarda ihtiyarî sarhoşluk cezayı hafifletemez.

*Korku ve ihtiyarî sarhoş-
luğun cezaya tesiri*

Yedinci fasıl

Cezaların tecili

KIRK YEDİNCİ MADDE — Türk ceza kanununun birinci kitabının müstakil faslında yazılı olan, cezaların tecili hakkındaki kaideler aşağıdaki hükümler nazarı dikkate alınmak şartile, askerî suçlardan dolayı hükmedilen cezalar içinde tatbik olunur:

Cezaların tecili

A : Türk ceza kanunu mucibince bir kabahat fiilinden dolayı mahkûm olan ve cezası tecil edilen bir sene içinde ve yine mezkûr kanuna tevfikân hapis cezasile mahkûm olan ve cezası tecil edilen bir kimse beş sene içinde askerî bir cürümden dolayı hapis veya daha ağır bir cezaya mahkûm olur ve askerî cürüm Türk ceza kanunu mucibince cezayı mucip fiillerinden bulunmazsa, ikinci mahkûmiyet evvelki cezanın teciline mani olmaz.

B : Evvelki mahkûmiyet askerî bir suç için verilmiş bir ceza olur ve bu askerî suç Türk ceza kanunu mucibince cezayı mucip bir fiil bulunmazsa ikinci fiilden dolayı Türk ceza kanunu mucibince verilecek cezanın teciline birinci fiil mani olmaz.

Sekizinci fasıl

Müşterek hükümler

KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Askerî cürümlerde takip, taaruz olunan kimsenin talep ve şikâyetine bağlı değildir.

*Askerî cürümlerin takibi
şikâyete bağlı değildir*

KIRK DOKUZUNCU MADDE — Aşağıdaki fıkralarda yazılı hükümler mahfuz olmak üzere, askerî suçlarda dava ve cezanın düşmesi hususunda, Türk ceza kanununun birinci babının dokuzuncu faslı hükümleri tatbik olunur.

*Askerî cürümlerde dava
ve cezanın nasıl düşeceği*

A : Firar ve izinsizlik fiilleri hakkında dava müruru zamanı bütün askerî mükellefiyetlerin veya bizzat girmiş oldukları taahhüdün bitmesinden itibaren cereyana başlar. Bu gibi efradın tamamlanacak mükellefiyetleri tutuldukları zaman tamamlattırılır.

B : Hiyanet cürümlerile maznun ve mahkûm olanlar hakkında müruru zaman yoktur.

ELLİNCİ MADDE — Bu kanunda bir suç için şahsî hürriyeti tahdit eden bir cezanın arttırılacağı yazılı olan yerlerde mezkûr ceza mevzubahs cürüm için muayyen olan

Cezanın nasıl arttırılacağı

cezanın iki misline kadar çoğaltılabilir. Şu kadarki ceza o cürüm için kanunda yazılı azamî haddi geçemez.

*Cezanın arttırılmasını
icap eden sebepler*

ELLİ BİRİNCİ MADDE — Bu kanunda hususî bir hüküm tayin edilmemiş oldukça aşağıdaki haller her halde cezanın arttırılmasını muciptir:

A : Madunlarla birlikte bir suç yapınak veya madunların bir suçuna iştirak etmek;

B : Suç silâhın veya resmî nüfuz ve salâhiyetin sui istimali suretile hizmetin ifası esnasında yapılmak;

C : Suç müteaddit şahıslar tarafından toplu olarak veya her kesin gözü önünde birlikte işlenmek.

*Memnu hakların ne su-
retle geri verileceği ve
neticeleri*

ELLİ İKİNCİ MADDE —

1 - Türk ceza kanunu ile ceza muhakemeleri usulü kanununun memnu hakların geri verilmesi hususundaki hükümleri askerî şahıslar hakkında da tatbik olunur.

2 - Memnu hakların geri verilmesine karar verildiği takdirde mahkûmiyetle zayi olan bilcümle askerî rütbe, unvan, memuriyet, nişan ve askerî hizmet esnasında kazanılan tekaütlük ve sair haklar geri gelmez. Şu kadarki bu kararı alan tekrar orduya girerse yeni baştan rütbe, nişan ve madalya ve tekaüt hakkı kazanabilir.

3 - Umumî af ilânında mahkûm bulunan askerî şahsın nişan, rütbe ve madalya ve tekaütlük hakkının geri verilmesi, ancak umumî af kanununda yazılı olmağa bağlıdır.

Meşruten tahliye

ELLİ ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 - Türk ceza kanununun 16 ve 17 inci maddeleri hükümlerine tevfikan askerî mahkemeler tarafından mahkûm olan askerî şahıslar hakkında meşruten tahliye kararı verilebilir.

2 - Gerek askerî ve gerek umumî mahkemelerden şartla tahliye kararı alanların tamamlanacak askerî mükellefiyetleri varsa tahliyelerinde tamamlattırılır.

3 - Şartla tahliye kararı alanlar askerî mükellefiyetlerini ifa ederken sureti mahsusada takayyüt altında bulundurulur. Mahkûm kat'î surette tahliyeye kadar şahsî hürriyeti tahdit eden mücazâtı mucip bir cürüm işlerse veya mecbur olduğu şartları ifa etmezse kolordu kumandanının emriyle şartla tahliye kararı geri alınır. Bu halde mahkûm gerek birinci mahkûmiyetin ve gerek yeni cürmün icap ettiği bütün cezaları çekmek üzere hemen hapis-haneyeye gönderilir. Şu kadarki şartla tahliye kararı geri alınacağına kadar vaki olan hizmeti askerlik hizmetinden sayılır.

Üçüncü bap

Cürümler ve cezaları

Birinci fasıl

Hiyanet

ELLİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Vatan aleyhinde bir cürüm yapan askerî şahıslar hakkında Türk ceza kanununun 125 inciden 145 inci maddeye kadar olan maddeleri hükümleri tatbik olunur.

Vatan aleyhindeki cürümler

ELLİ BEŞİNCİ MADDE — Seferberlikte vatan aleyhinde yapılan cürümlerden Türk ceza kanununun 139. maddesile 140. maddesinin 139. maddeye matuf olan hükmü ve 143,144, 145. maddelerile 141. maddesini 139. maddeye matuf hükmü müstesna olmak üzere vatan aleyhine cürümler kimin tarafından yapılırsa yapılsın hiyaneti harbiye sayılır ve 56 inci madde de hükmü mahfuz kalmak üzere Türk ceza kanununda yazılı cezalarla cezalandırılır.

Hiyaneti harbiye cürümleri: umumî surette

ELLİ ALTINCI MADDE —

1 - Seferberlikte bir düşman kuvvetine yardım etmek veya Türkiye Cumhuriyeti ve yahut müttefikleri kuvvetlerine fenalık yapmak niyet ve kasdile aşağıda yazılan cürümlerden birini işleyenler hiyaneti harbiyeden (M.55) dolayı ölüm cezasile cezalandırılır.

Hiyaneti harbiye cürümleri hususî surette

A : Türk ceza kanununun 128. 129. 132. 133. 134. 135. ve 140 inci maddelerinde yazılı olan suçlardan birini yapmak.

B : Silâh taşımağa kabiliyeti olan kimseleri düşman tarafına geçirmek ve yahut Türkiye ve müttefikleri harp kuvvetlerine mensup şahısları düşman tarafına gitmeğe teşvik etmek.

C : Türkiye Cumhuriyeti veya müttefik bir Devletin harp kuvvetleri içinde fesat ve isyana sebep olmak.

D : Nöbetçilere ve karakollara mahsus mahrem talimatı ve tenbihleri, parolaları veya parola işaretlerini ifşa etmek.

E : Düşman karşısında haberleri veya hizmete müteallik tebliğleri tahrif etmek veya doğrusunu yapmada ihmal etmek.

F : Türkiye veya müttefikleri kıtaatına karşı olan bir teşebbüste düşmana kilağuzluk etmek ve yahut muharip bulunan Türkiyeye ve müttefikleri kıtaatına kilağuz iken onları yanlış yola götürmek.

G : Düşman karşısında kıtaatı tehyic edecek veya yanlış hareketlere ve fiillere sevkeyleyecek tarzda her hangi askerî veya sair bir işareti vermek ve yahut firara teşvik etmek veya dağılmış olan askerlerin toplanmasına mani olmak.

H : Bir hizmet emrini kâmilen veya kısmen yapılmamış bırakmak ve yahut kendiliğinden değiştirmek.

K : Düşman ordusunda veya donanmasında ve yahut düşman memleketinde bulunan şahıslar ile harbin idaresine

taallûk eden hususlara dair sözle yazile ve yahut sair muhabere vasıtasile münasebette bulunmak ve yahut böyle bir münasebete tavassut etmek.

L : Düşman beyanname ve ilânlarını orduda yaymak ve dağıtmak.

M : Kıtaatı işe vazifesile mükellef iken bu vazifede ihmâl etmek.

N : Harp esirlerini serbest bırakmak veya kaçırmak.

P : Muhabereelerde kullanılan işaretleri havi mecmuaları veya hulâsasını düşmana iblâğ etmek.

R : Deniz ve hava gemilerinin ve tayyarelerin harp aletlerini veya makine ve teçizatını tahrip ve imha ve her ne suretle olursa olsun harp etmek kabiliyetini tenkis ve iptal etmek.

2 - Yukarıda sayılan cürümler hakkında az vahim hallerde fail, müebbeden ve yahut on seneden az olmamak üzere muvakkaten ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Hiyaneti harbiyede teşebbüs hali

ELLİ YEDİNCİ MADDE — Birden ziyade şahıslar, hiyaneti harbiyeyi (M. 55,56) kararlaştırmakta fiil yapılmamış veya cezayı mucip teşebbüs derecesine varmamış ise beş seneden az olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılırlar.

Hiyaneti harbiyeyi haber vermemek

ELLİ SEKİZİNCİ MADDE — 55,56,57 inci maddelerde sayılan hiyaneti harbiye fiillerinden birinin tasavvur ve tasminini mümaneat mümkün olan bir zamanda doğru bir surette malûmat alıpta vaktile haber vermekte ihmâl edenler suç yapılmış veya cezayı mucip teşebbüs derecesine gelmişse hem fiil cezası görürler.

Hiyaneti harbiyeyi haber verenlerin cezadan kurtulması

ELLİ DOKUZUNCU MADDE — Bir hiyaneti harbiye (M.55,56) suçunun tasavvur ve tasminine iştirak eden kimse mercii aidi sair vasıtalarla haber almadan evvel, fiilin önünü almak mümkün olacak surette haber verirse cezadan kurtulur.

Söz vererek tahliye olunan harp esirleri

ALTMİŞİNCİ MADDE —

1 - Harp esiri olupta verdiği sözü tutmıyarak Türkiye Cumhuriyeti aleyhinde muharip olarak tutulmak ve yahut ecebî olupta Türkiye Cumhuriyeti hizmeti askeriyesinde bulunduğu halde Türkiye aleyhine bir düşman ile beraber olmak hiyanet addolunarak faili ölüme mahkûm olur.

2 - Düşman eline düşen her Türk askeri düşmana karşı silah tutmamak üzere söz vererek serbestisini elde ederse bir seneden beş seneye kadar hapsolünür.

İkinci fasıl

Seferberlikte harp kuvvetlerini tehlikeye düşürmek

Seferberliği geciktirenlerin ve ihlâl edenlerin cezası

ALTMİŞ BİRİNCİ MADDE —

1 - Her kim kasten seferberliği geciktirip veya askerî bir hizmet ve vazifeyi ihlâl edip bu suretle düşman teşebbüsa-

tının kolaylaşmasına ve terakkisine ve yahut muharip Türkiye Cümhuriyeti ve müttelikleri kıt'alarına zarar ve tehlike gelmesine sebep olursa muvakkat ağır hapis ve yahut üç seneden fazla hapis cezasile cezalandırılırlar.

2 - Az vahim hallerde veya vazife ve hizmeti ihlal kasten vuku bulmamış ise, üç seneye kadar hapsolunur.

ALTMİŞ İKİNCİ MADDE —

1 - Aşağıda yazılı olan askerî şahıslar ölüm cezasile cezalandırılır.

A : Müstahkem bir mevki; müdafaasına hizmet eden bütün vasıtaları kullanıp bitirmeksizin düşmana teslim eden mezkûr mevkiin kumandanı;

B : Emri altında bulunan müdafaa vasıtalarını ihmal ile kendisine mevdu mevki terkeden veya düşmana teslim eden kumandan;

C : Vazifesinin kendisinden talep eylediği her şeyi evvelden yapmıyarak emri altına tevdi edilen kıtaatın teslimi silâh etmesini intaç edecek surette açık sahrada düşmanla mukavele yapan kumandan;

D : Askerî bir gemi ve tayyareyi ve yahut mürettebatını düşmana teslim etmemek için vazifenin kendisinden talep ettiği her şeyi evvelden yapmıyarak düşmana teslim eden gemi ve tayyare kumandanı;

2 - B. ve C. fıkralarında yazılı olan cürümlerin faillerine az vahim hallerde, beş seneden az olmamak üzere, muvakkat ve yahut müebbet ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Üçüncü fasıl

İzinsizlik ve firar

ALTMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 - Seferberlikte askerlik hizmetine çağırılan efrat muayyen olan müddet içinde gelmeğe mecbur olup bumüddetin bitmesinden sonra yedi gün içinde gelenler dört aydan iki seneye kadar yedinci günden sonra üç ay içinde gelenler iki seneden on seneye kadar hapsolunur.

2 - Bunlar emsalleri kadar hizmet etmek ve istihdamlarından sonra cezalarını görmek üzere sevkolunurlar. Bu suretle sevkolunanlardan, seferberlik müddetince misafirhanelerde yollardan müstahdem oldukları kıt'a ve müesseselerden kaçanların evvelce mahkûm oldukları ceza iki misline iblâğ edilir.

3 - Seferberlikte çağırılıpta mazeretsiz üç aydan fazla gelmeyenler ölüme mahkûm olur.

ALTMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE —

Muayyen müddet içinde çağırılıp ta gelmeyen ihtiyat zabıtlarıyla memurlar hakkında 87, 88, 89 maddeler hükümleri tatbik olunur. Bunların tartları ve ihraçları halinde haklarında 63 üncü maddenin 2. ve 3. fıkraları hükümleri de tatbik olunur.

Müstahkem bir mevki veya kendi mevkiini veya kendisini veya bir gemiyi bir tayyareyi düşmana teslim eden kumandanların cezası

Seferberlikte izinsizlerin cezaları

Çağırılıp ta gelmeyen ihtiyat zabıtlarıyla memurların cezaları

Vazife ve memuriyetle-
rine gitmiyenlerin ceza-
ları

ALTMİŞ BEŞİNCİ MADDE — Tayin olunduğu vazife ve memuriyet emrinin tebliği anından itibaren mazeretsiz 12 ve seferberlikte dört gün içinde hareket etmiyen veya yol müddeti hariç olarak bu müddetlerin yarısından fazla bir müddet yolda geçirerek vazife ve memuriyetlerine iltihak etmiyen zabıtlarla askerî memurlar üç aya kadar ve seferberlikte üç aydan beş aya kadar hapsolunurlar. Tekerrürü halinde ilk fiil hazarda ise altı ay ve seferberlikte ise sekiz ay ve her iki fiil seferberlikte ise bir sene hapsolunurlar.

Firar ve cezası

ALTMİŞ ALTINCI MADDE —

1 - Aşağıda yazılı askerî şahıslar altı aydan üç seneye kadar hapsolunur ve yeniden asker edilir.;

A : Kıt'asından veya vazifenin ispatı vücut etmeğe mecbur ettiği mahalden izinsiz altı günden fazla uzaklaşanlar;

B : İzin müddetini mazeretsiz altı gün geçirenler;

2 - Aşağıda yazılı hallerde hapis cezası bir seneden aşağı olmaz;

A : Suçlu silâh, mühimmat, ve bunların teçhizatından, araba ve hayvanlarla levazımından bir şeyi de beraberinde götürmüş ise;

B : Suçlu hizmet yaparken kaçmış ise;

C : Suçlu mükerrir ise;

3 - Seferberlikte bu maddede yazılı olan mehiller yarısına indirilir.

Yabancı memlekete firar
edenlerin cezaları

ALTMİŞ YEDİNCİ MADDE —

1 - Aşağıda yazılı askerî şahıslar, yabancı memlekete kaçmış sayılarak iki seneden beş seneye kadar hapsolunurlar ve yeniden asker edilirler;

A : İzinsiz vatan hudutlarından dışarı çıkan askerî şahıslar gaybubetleri gününden üç gün sonra;

B : Esaret hali bittikten sonra kasten veya ihmal ile bir kitaya veya bir askerî makama hemen müracaat etmiyenler;

C : Vatan hudutları dışarısında bir gemiden, bir tayyareden ayrı düşüpte bir Türk harp gemisine veya en yakın Türkiye konsolosluğuna veya müttefik bir hükûmet makamlarına kasten veya ihmal ile müracaat etmiyenler;

2 - Seferberlikte A fıkrasındaki mehil bir güne iner.

3 - Aşağıda yazılı hallerde yabancı memlekete firar cezası beş seneden az olmamak üzere on seneye kadar artırılır:

A : Suçlu silâh, mühimmat, teçhizat, araba ve hayvanlarla bunların levazımından bir şeyi de beraberinde götürmüş ise;

B : Suçlu hizmet yaparken kaçmış ise;

C : Mükerrir ise;

D : Suçlu seferberlikte kaçmış ise;

4 üncü fıkrada yazılı suçlu zabıt ve askerî memur ise cezanın azamî haddi verilir.

ALTMİŞ SEKİZİNCİ MADDE — 66, 67 maddelerde yazılı olan mehiller içinde yakalanan askerî şahıslar üç aya kadar hapis ve kendiliğinden gelenler kısa hapis cezasile cezalandırılırlar.

Mehil içinde yakalananların veya kendiliğinden gelenlerin cezaları

ALTMİŞ DOKUZUNCU MADDE —

1 : Düşman tarafına kaçan ölüme mahkûm edilir.
2 - Düşman karşısında veya mahsur bir mevkiden kaçan müebbet veya muvakkat ağır hapis ile cezalandırılır. Vahim hallerde ölüm cezası verilebilir.

Düşman tarafında, düşman karşısında, mahsur mevkiden kaçanların cezası

YETMİŞİNCİ MADDE —

1 - İki den ziyade askerî şahıslar önceden kararlaştırarak toplu kaçarlarsa sözleşerek firar sayılır.

Sözleşerek firar ve cezası

2 - Suçlular yabancı memlekete kaçmışlar ise ön ayak olanlar beş seneden yedi seneye kadar; ön ayak olanlar zabıt veya askerî memur ise beş seneden on seneye kadar ağır hapis ile cezalandırılırlar.

3 - Suçlular vatan içine kaçmışlarsa ön ayak olanlar iki seneden beş seneye kadar, ön ayak olan zabıt veya askerî memur ise beş seneden yedi seneye kadar ağır hapis ile cezalandırılırlar.

4 - Sözleşerek kaçan diğer suçlular bir seneden üç seneye kadar hapsolünür, firar yabancı memlekete ise ceza bir kat artırılır.

5 - Seferberlikte sözleşerek firara ön ayak olanlar ölüm cezasile cezalandırılırlar. Diğer suçluların cezaları muayyen cezanın yarısı kadar artırılır.

6 - Yukarıdaki kaçaklara yeni baştan askerlik cezası da verilir.

YETMİŞ BİRİNCİ MADDE — Firar cürümlerinden ceza gören küçük zabıtların rütbelerinin geri alınmasına hükmolunur.

Küçük zabıtların rütbelerinin geri alınması

YETMİŞ İKİNCİ MADDE —

1 - 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69 ve 70 inci maddelerde yazılı olan hapis ve ağır hapis cezalarına mahkûm olanların cezaları emsalleri kadar hizmet gördükten sonra infaz olunabilir.

Firar cezalarının sonraya bırakılması

2 - Bunlar sevk olunurken, yollardan, misafirhanelerden, buldukları kıt'a ve müesseselerden tekrar kaçarlarsa evvelce mahkûm oldukları ceza iki misline iblâğ olunur.

YETMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE — Kaçak, kaçtığından altı hafta, seferberlikte bir hafta içinde kendiliğinden geri gelirse yukarıki maddelere göre verilecek cezalar yarısına kadar indirilir. Ölüm cezası yerine müebbet ağır hapis yahut beş seneden az olmamak üzere ağır hapis cezası verilir.

Geri gelen kaçakların cezalarının indirilmesi

YETMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — Bir firar teşebbüsünü doğru olarak haber alıpta firarın önü alınabilecek bir

Firara kalkışanları haber vermiyenlerin cezası

zamanda bunu âmirine haber vermekte ihmal eden askerî şahıs, eğer firar vuku bulmuş ise altı aya kadar ve firar seferberlikte vuku bulmuş ise iki seneye kadar hapsolunur.

Kaçaklara yardım edenlerin cezaları

YETMİŞ BEŞİNCİ MADDE —

1 - Askerî şahısları kaçmağa kışkırtan veya kaçmalarını veya kaçaklığın devamını kolaylaştıran veya kaçakları ve izinsizleri ve bakayayı ve yoklama kaçaklarını ve ihtiyat zabitlerini bilerek gizleyen ve bilerek hususî ve resmî hizmete alanlar hazarda üç aydan bir seneye ve tekerrüründe bir seneden üç seneye ve seferberlikte altı aydan iki seneye kadar hapis ve bu fiilin seferberlikte tekerrüründe yedi seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılırlar.

2 - Seferberlikte her hangi bir suretle askerî kuvveti tenkise sebep olacak surette vakıa gayri mutabık kasten vesika verenler birinci defasında iki seneden beş seneye kadar ağır hapis ve mükerrirler ölüm cezasile cezalandırılırlar.

Disiplin cezalarında hapis odalarından çıkanların cezası

YETMİŞ ALTINCI MADDE — Nöbetçiyi kandırarak veya dalgınlığından veya yerinde olmamasından istifade ederek hapis odalarından çıkanlar, üç aya kadar hapsolunurlar.

Göz hapislerinde ceza mevkilerini terkedenlerin cezası

YETMİŞ YEDİNCİ MADDE — Göz hapsi cezasını çekmekte iken salâhiyetli olanlardan müsaade almaksızın ceza mevkini terkeden veya ziyaret kabul eden zabitler ve askerî memurlar bir aya kadar hapsolunur.

Düşman tarafına, yabancı memlekete kaçanlar hakkında malî ve fer'î cezalar

YETMİŞ SEKİZİNCİ MADDE —

A : 1 - Düşman tarafına kaçan veya seferberlikte mükellef olduğu hizmetten uzak kalmak kasdile yabancı bir memlekete sığınmaların veya yabancı memlekette kalanların mevcut ve ileride vücut bulacak menkul ve gayri menkul bütün mal ve mülklerinin millet namına zaptına karar verilir. Bu karar verilirken suçlunun hısımları bir müdafî tayin etmek hakkını haizdirler.

2 - Bu karar maznuna, mümkün olmadığı halde onun son ikametgâhına tebliğ olunur ve askerî mahkeme kapısına asılır, gazetelerle ilân olunur. Seferberliğin bittiğini bildiren emir tarihinden üç ay içinde bu tebliğ bir kerre daha yapılır.

3 - Zabıt kararının bir hulâsası karar tarihinden sekiz gün içinde tapu idarelerine ve gaiplerin mallarını idare ile muvazzaf olan makama tebliğ olunur.

4 - Zaptına karar verilen mal ve mülkler mezkûr idareler tarafından satılınca kadar mahcuz kalır. Bu mal ve mülkler satılmazdan evvel maznun gelir ve yahut yakalanırsa muhakemesi yapılırsa haciz kaldırılır.

5 - Suçlunun kanunen infaka mecbur olduğu kimselerin geçinmeleri son ikametgâhı sulh hâkiminin emrile haczolunan mallarından kıymetlerine göre temin olunabilir.

B : 1 - Suçlunun furuu, baba ve anası, kardeşleri yahut karısı sağ ise, ölüme bağlı tasarruf hükümlerine göre (K. M. 452,453) bu kimselerin mahfuz hisseleri miktarı kendile-

rine verilir ve mütebakisi millet menfaatine satılır. Bu mirasçılardan kimse bulunmazsa, bütün mallar millet menfaatine satılır.

2 - Suçlunun gelmesine maddî bir imkânsızlığın sebebiyet verdiği resmî tahkikat ile sabit olmaz ise veya hısımları tarafından isbat edilemez ise (A) fıkrasının 2 rakamında yazılı olduğu üzere seferberlik bittikten sonra yapılacak son tebliğ tarihinden bir sene sonunda zabıt kararı kat'ileşir ve zaptolunan mallar satılır.

3 - Zaptolunan mallar Devlet mallarının satılmasına dair kanunlara ve nizamnamelere göre satılır.

4 - Malların satılmasına ve kıymetlerine karşı itirazlar suçlunun Türkiyede bulunduğu son ikametgâhı veya son bulunduğu mahal mahkemelerine arz olunur.

5 - Suçlunun borçları mirasçılara terkedilen hisselerden istifa olunur. Mirasçı yoksa bütün malların dörtte üçü suçlunun borçlarına karşılık teşkil eder.

6 - Mallar satıldıktan sonra A fıkrasının 2 numarasında yazılı müddetin hitamından evvel suçlunun ölmüş olduğu anlaşılırsa satılan malların bedeli mirasçılara verilir.

7 - Zaptolunan mallar satıldıktan sonra vicahî muhakeme neticesinde suçlu beraet ederse geldiği veya yakalandığı gündün ilerisi için bütün medenî haklarına sahip olur. Geçen zaman için mallarının zaptedilmesi yüzünden kendisine ve ailesine vaki olan zarar ve ziyanın tazminini Devletten talep ve iddia edebilir.

C : 1 - Şahsî servetini gizlemek, elinden çıkarmak veya azaltmak kasdile seferberlikte gerek hayatta bulunanlar arasında cari olan ve gerek ölüme bağlı bulunan akit ve tasarruflardan birine dair suçlu tarafından karşılıklı veya karşılıksız doğrudan doğruya veya bilvasıta yapılan hertürlü talep ve müracaatlar ve muamelelerin muteber olmayacağı zabıt kararıyla beraber karar altına alınır.

2 - "A,, fıkrasında gösterilen suçlunun mallarının zaptına karar verilmeden veya verildikten sonra bu suçlunun bütün mallarının veya bir kısmının kaçırılmasına veya azaltılmasına doğrudan doğruya ve bilvasıta bilerek yardım eden bütün devlet memurları, varisler, ticarî ve malî müesseseler, şirketler ve bütün üçüncü şahıslar bu suretle gizlenen veya kaçırılan mallar kıymetinin iki mislinden az ve üç mislinden çok olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm olurlar.

D : Suçlu kanunu medeni mucibince haiz olduğu vesa-yete müteallik bütün haklarını zayi eder.

E : Bu maddedeki suçlar hakkında, dava ve ceza müruru zamanı işlemez.

Dördüncü fasıl

Kendini askerliğe yararıyacak hale getirmek

Kendini askerliğe yararıyacak hale getirenlerin cezası

YETMİŞ DOKUZUNCU MADDE —

1 - Kendisini kasten sakatlayan veya herhangi bir suretle askerliğe yararıyacak bir hale getiren veya kendi rızasıyla bu hale getiren bir seneden beş seneye kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

2 - Fiil her nevi askerî maksatlar için çalışmak kabiliyetini mahvetmiş ise suçlu yedi seneye kadar ağır hapis ile cezalandırılır.

3 - Fiil seferberlikte yapılmışsa on seneye kadar ağır hapis, düşman karşısında yapılmışsa yapan ölüm cezasıyla cezalandırılır.

Başkasını askerliğe yararıyacak hale getirenlerin cezası

SEKSENİNCİ MADDE — 79 uncu maddede yazılı fiilleri bilerek başkasına yapan dahi aynı ceza ile cezalandırılır.

Askerlikten kurtulmak için hile yapanlar

SEKSEN BİRİNCİ MADDE —

1 - Askerlikten kâmilen veya kısmen kurtulmak kasdıyla hile yapanlar beş seneye kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

2 - Aynı ceza bu hileyi bilerek başkasına yapıverenler hakkında da tatbik olunur.

Beşinci fasıl

Askerî itaat ve inkiyadı bozan suçlar

Âmire ve mafevka hürmet etmeyenlerin cezaları

SEKSEN İKİNCİ MADDE —

1 - Hizmette yahut hizmete teallük eden işlerde, âmire ve mafevka borçlu olduğu hürmette bulunmayanlar veya resmî tevbihî ihtiram vaziyetile telâkki etmeyen ve buna söz ile itiraz edenler kısa hapis ile cezalandırılırlar.

2 - Yukarıki fıkrada yazılı suçlar silâhlı iken yahut toplu efrat karşısında ve yahut tehdit şeklinde yapılmışsa yirmi bir günden aşağı olmamak üzere katıksız hapis ve yahut üç günden aşağı olmamak üzere hapis cezası verilir.

Bilerek doğru söylemeyenlerin cezaları

SEKSEN ÜÇÜNCÜ MADDE — Hizmette mütealîk işlerde âmirin sualine karşı doğru söylemeyenler kısa hapis veya üç aya kadar hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

Yalan yere veya usulsüz şikâyet edenlerin cezaları

SEKSEN DÖRDÜNCÜ MADDE — Doğru olmadığını bildiği iddialarla şikâyete kalkışan üç aya kadar hapsolünür.

2 - Yalan yere şikâyet teaddüt ettiği ve yahut musirren vaki olduğu veya şikâyet için muayyen olan usul ve yollardan ayrıldığı ve yahut şikâyet muayyen müddetlerden sonra yapıldığı takdirde suçlu üç ay hapis ile cezalandırılır.

Âmir ve mafevkına hakaret edenlerin cezaları

SEKSEN BEŞİNCİ MADDE —

1 - Bir âmire veya mafevka hakaret eden bir seneye kadar hapis cezasıyla; hakaret hizmet esnasında yahut hiz-

mete müteallik bir muameleden dolayı vuku bulursa altı aydan üç seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır.

2 - Hakaret bir maddei mahsusa tayini ile vukua gelmiş ise altı aydan beş seneye kadar hapsolunur.

3 - Hakaret umuma teşhir olunmuş yazı, resim veya sair neşir vasıtalarile veya resmî makamlara verilip te üzerine muamele cereyan etmiş evrak ile yapılmış ise bir seneden beş seneye kadar hapsolunur.

SEKSEN ALTINCI MADDE — Kast veya ihmal ile hizmete müteallik emri tamam yapmamak, değiştirmek, hududunu aşmak suretlerle itaatsızlık yapanlar kısa hapis ile ve tekrerründe altı aya kadar hapis ile cezalandırılırlar.

İtaatsızlık ve cezası

SEKSEN YEDİNCİ MADDE —

1 - Hizmete müteallik emri hiç yapmayan, itaattan filen veya söz ile imtina eden veya emir tekrar edildiği halde itaat etmemekte ısrar edenler iki seneye kadar hapis cezasile cezalandırılırlar.

İtaatsızlıkta ısrar edenlerin cezası

2 - Yukarıki fıkrada yazılı suçlar seferberlikte yapılırsa beş ve düşman kaşısında yapılırsa on seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

SEKSEN SEKİZİNCİ MADDE — 87 inci maddede yazılı itaatsızlık suçlarını toplu asker karşısında yahut silâh başı emrine karşı veya silâhli iken veya hizmetten kısmen veya tamamen sıyrılmak kastile yapanlar üç aydan beş seneye kadar hapis, seferberlikte beş seneye kadar ağır hapis ve düşman karşısında on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılırlar.

Toplu asker karşısında veya hizmetten savuşmak için veya silâhli iken yapılan itaatsızlığın cezaları

SEKSEN DOKUZUNCU MADDE —

1 - İtaatsızlık yüzünden, isteyerek istemiyerek, büyük bir zarar husule getiren, bir insanın hayatını tehlikeye koyan, başkasının malına ve mülküne zarar veren, ve yahut memleketin emniyetini veya kıtaatın muharebeye ihzarının veya talim ve teribesinin mükemmeliyetini ihlâl edenler on beş seneye kadar hapis veya on seneye kadar ağır hapis, seferberlikte on beş seneye kadar ve yahut müebbet ağır hapis ile cezalandırılır.

Büyük zararlar veren itaatsızlığın cezaları

2 - Düşman karşısında ölüm cezası ve yahut on beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis ile cezalandırılır.

DOKSANINCI MADDE —

1 - Bir âmiri veya mafevkini zorla ve tehdit ile hizmet emrini ifadan menetmeğe, yahut hizmete müteallik bir muameleyi yapmak veya yapmamak için zorlamağa kalkışan mukavemet cürmünü yapmış olur. Bu cürmü işliyenler altı aydan on seneye kadar, az vahim hallerde üç aydan az olmamak üzere hapis, seferberlikte iki seneden, az vahim hallerde altı aydan aşağı olmamak üzere hapis cezarile cezalandırılır.

Mukavemet ve cezası

2 - Mukavemet cürmü âmirin muhafazasına memur olan

yahut bu maksatla getirilen efrada karşı yapılırsa yine aynı ceza verilir.

Amire ve mafevka filen taarruz edenlerin cezaları

DOKSAN BİRİNCİ MADDE --

1 - Âmire veya mafevka filen taarruz eden veya filen taarruza teşebbüs eden üç seneden, az vahim hallerde altı aydan aşağı olmamak üzere hapsolunur.

2 - Taarruz veya tarruza teşebbüs silâhlı olarak veya bir hizmet esnasında veya toplu asker karşısında ve yahut silâh ve tehlikeli bir âlet ile yapılmış ise beş seneden, az vahim hallerde bir seneden aşağı olmamak üzere suçluya hapis cezası verilir.

3 - Taarruz veya taarruza teşebbüs, seferberlikte yapılmışsa suçlu ölüm, az vahim hallerde yahut suç seferberlikte hizmet dışında yapılmışsa suçlu on beş seneden az olmamak üzere ağır hapis veya hapis cezasile cezalandırılır.

4 - Taarruz, âmirin veya mafevkin vücudunda tahribatı mucip olmuşsa, suçluya on beş seneden az olmamak üzere ağır hapis, eğer ölümü mucip olmuşsa ölüm, az vahim hallerde müebbeden ağır hapis cezası verilir.

Tahrik suretile madunun yaptığı suçlar hakkındaki cezaların nasıl indirileceği

DOKSAN İKİNCİ MADDE —

1 - Bir âmir veya mafevk, askerî nizamla ve askerlik kaidelerine mugayir muamelede bulunmak yahut makam ve mevkiinin saiâhiyetini tecavüz etmek suretleriyle madunu tahrik eyler ve madun bu tahrik sebeble 82,83,84,85,86,87,88,89,90 ve 91inci maddelerde yazılı suçlardan birini hemen yaparsa suç Türk ceza kanununun 51 inci maddesine göre madunun cezası hafifletilir.

Birinci fıkradaki tahriki yapanlar tahrikin nevi ve mahiyetine göre 116, 117 ve 118 inci maddelerde yazılı cezalarla cezalandırılır.

Muharrrik ve cezası

DOKSAN ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 - Askerî şahıslardan birini âmire veya mafevka karşı itaatsizliğe mukavemete, filen taarruza sevk ve tahrik eden muharrik sayılır.

2 - Suç yapılmamışsa muharrik kısa hapis cezasile cezalandırılır.

3 - Suç teşebbüs derecesinde kalmış sa muharrik üç aydan iki seneye ve seferberlikte altı aydan beş seneye kadar hapsolunur. Ceza her halde müteşebbisin cezasından şiddetli olmaz.

4 - Suç yapılmışsa, muharrik cürme şerik olur.

İsyan muharriki ve cezası

DOKSAN DÖRDÜNCÜ MADDE —

1 - Birden ziyade askerî şahısları hep birlikte âmire veya mafevka itaatsizliğe veya mukavemete veyahut filen taarruza sevk ve tahrik eden isyan muharriki sayılır. Suç yapılmamış ve yahut yapılmışsa teşebbüs edilmemişse isyan muharriki beş seneden az olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

2 - Tahrik sebebile, askerî hizmete ehemmiyetli bir zarar gelmişse isyan muharriki on seneden az olmamak üzere ağır hapisle cezalandırılır.

3 - Seferberlikte isyan muharriki ölüm cezasile cezalandırılır.

DOKSAN BEŞİNCİ MADDE —

1 - Hakkı ve vazifesi olmadığı halde askerî muamelât teşkilât ve tesisat ve yahut tertibata müteallik işler hakkında müzakere ve istişare için askerî tophyan veya bu gibi hususlar hakkında birlikte beyanat ve şikâyatta bulunmak üzere imza tophyan her kim olursa olsun üç seneye kadar hapsolunur.

2 - Böyle bir toplanmağa bilerek gelen veya beyanat ve şikâyetlere iştirak eden altı aya kadar hapsolunur.

DOKSAN ALTINCI MADDE —

1 - Arkadaşlarını sözle hoşnutsuzluğa kışkırtan kısa hapis ile veya üç seneye kadar hapis ile cezalandırılır.

2 - Kışkırtma umuma teşhir olunmuş yazı, resim veya sair teşhir vasıtaları ve yahut seferberlikte yapılmışsa faili üç aydan beş seneye kadar hapsolunur.

DOKSAN YEDİNCİ MADDE —

1 - Birden ziyade askerî şahıslar bir âmire veya mafevka hep birlikte itaatsızlık veya mukavemet veya filen taarruz etmek (M. 86,90,91) için ittifak ederlerse fesat sayılır. ve ceza, ittifak edenlerin yapmak için ittifak ettikleri cürme tabik edilecek kanun maddesine göre tayin ve ölüm ile müebbet ağır hapisten başka hallerde üç aydan iki seneye kadar artırılır.

2 - İttifak edenler eğer suçu işlerse ceza ölüm ve müebbet ağır hapisten başka hallerde 50 inci madde mucibince artırılır.

DOKSAN SEKİZİNCİ MADDE — Fesat hakkında bir suretle haber alıpta fesada veya fesadın fiile çıkmasına mani olacak kadar vaktile malûmat vermekte ihmal eden fesat, file çıktığı surette üç seneye kadar hapsolunur.

DOKSAN DOKUZUNCU MADDE — Fesat için ittifak edenlerden biri, başka suretle malûmat almadan fesadın fiile çıkmasına mümanaat mümkün olacak hal ve zamanda haber verirse, cezadan kurtulur.

YÜZÜNCÜ MADDE — Birden ziyade askerî şahıslar, gürlütü patırtı ile veya alenen toplanarak bir âmire veya mafevka itaatsizliğe veya mukavemet veya filen taarruza (M. 86, 90 91) birlikte kalkıştırlarsa “askerî isyan,, sayılır. Toplanmaya iştirak edenlerin her biri beş seneden ve seferberlikte on seneden az olmamak üzere muvakkat ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Hilâfı salâhiyet askerlik işleri için toplananlar ve müzakere yapanların cezaları

Askerlikten soğutanların cezaları

Fesat ve cezası

Fesadı haber vermeyenlerin cezası

Fesadı haber verenlerin cezadan kurtulması

Askerî isyan ve cezası

Askerî isyanda ön ayak olanların cezaları

YÜZ BİRİNCİ MADDE —

1 - Askerî isyanın (M. 100) reisi veya mürettibi veya ön ayak olanları ile âsilerden âmire ve mafevka zorla müessir fiillerde bulunanlar münferiden yaptıkları suç ölüm veya müebbet ağır hapis cezalarını mucip değilse, on seneden az olmamak üzere muvakkat ağır hapis cezasile cezalandırılır.

2 - Askerî isyan, sefereberlikte yapılmışsa birinci fıkradaki suçlulara ölüm cezası verilir.

Düşman karşısında askerî isyan suçlularının cezası

YÜZ İKİNCİ MADDE — Askerî isyan, (M. 100) düşman karşısında yapılmışsa isyana iştirak edenlerin hepsine ölüm cezası verilir.

Askerî isyan ve fesada iştirak edenlerden nadim olanların cezalarının azaltılması

YÜZ ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 - Bir fesada (M. 97) veya askerî isyana (M. 100) iştirak edipte âmirilere veya mafevklere zorla müessir fiiller yapmadan evvel nedametle intizam ve inzibata dönenler fesat ve isyanın reisi veya mürettibi veya ön ayakları değilse iki seneye kadar hapsolunurlar.

2 - Âmir veya mafevka zorla müessir fiiller yapılmaksızın fesat ve isyana iştirak edenlerin hepsi intizam ve discipline dönerlerse reis veya mürettebi veya ön ayak olanları bir seneden beş seneye kadar hapsolunur.

Askerî fesat ve isyana iştirak edenlerden ön ayak sayılacak diğer askerler

YÜZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Askerî fesat (M. 97) ve isyana (M. 100) iştirak edenlerden şunlar da reis ve müşevvik cezarile cezalandırılırlar.

A : Âmir ve mafevk tarafından şahsına vaki olan itaat emrine karşı itaatsizlikte söz ile veya filen ısrar eden;

B : Askerî işareti suiistimal ederek veya sair işaretler vererek isyanın vukuunu kolaylaştıran.

C : Âsiler arasında en büyük rütbelisi veya en kıdemlisi olan;

Fesat ve isyan suçlularının cezalarının azaltılması

YÜZ BEŞİNCİ MADDE — 94, 100, 101 ve 104 üncü maddelerde yazılı suçlar az vahim oldukları halde 94 üncü maddenin birinci fıkrasında ve 100 üncü maddede yazılı cezalar altı ay ve seferberlikte bir sene hapis cezasına ve 94 üncü maddenin ikinci ve 101 inci maddenin birinci fıkrasında ve 104 üncü maddelerde yazılı olan cezalar bir sene hapis cezasına ve seferberlikte iki sene hapis cezasına ve 102 inci maddede yazılı ceza az vahim hallerde müebbeden ağır hapis ve yahut beş seneden az olmamak üzere ağır hapis veya hapis cezalarına indirilebilir.

Askerî karakola ve nöbetçiye taarruz edenlerin cezaları

YÜZ ALTINCI MADDE — Askerî karakola ve nöbetçiye hakaret eden veya bunları dinlemeyen veya bunlara mukavemette bulunan, filen taarruz eden bu suçları âmire karşı yapmış sayılır ve öylece cezalandırılır. (M. 85, 86, 90, 91)

Bu fasıldaki cezalar maduna tatbik olunabilmesinin şartı

YÜZ YEDİNCİ MADDE — Bu fasılda madunlar hakkında tayin edilen ağır cezaların verilmesi için mafevkin rütbesi ve kıdemi herhangi bir suretle madunun malûmu bu-

lunması şarttır. Madunun mafevkî vaziyetini bilmediği sabit olursa hakkında tertip olunacak ceza umumî hükümlere tabidir.

Altıncı fasıl

Makam ve memuriyet nüfuzunu sui istimal

YÜZ SEKİZİNCİ MADDE —

1 - Maduna hizmetle asla münaşebeti olmayan emirler vermek ve bir şey istemek suretleriyle memuriyet nüfuzunu suiistimal eden, madunlardan hediye istiyen, borç alan mafevk iki seneye kadar hapis ve az vahim hallerde kısa hapis ile cezalandırılır.

2 - Vahim hallerde, suçun tekrârında muayyen cezadan başka rütbenin geri alınmasına dahi hükümlenir.

YÜZ DOKUZUNCU MADDE —

1 - Rütbe veya makam ve memuriyetinin nüfuz ve salâhiyetini suiistimal ederek madununa bir suçun yapılmasını teklif eden âmir veya mafevk iki seneye kadar hapsolunur.

2 - Suç yapılır veya yapılmaya teşebbüs edilirse faili aslîye muayyen olan ceza, emir veren hakkında (M. 50) artırılarak hükümlenir.

YÜZ ONUNÇU MADDE — Madunların verdikleri şikâyetnameleri saklıyanlar veya tehdit ederek geri aldıkları beş seneye kadar hapsolunur.

YÜZ ON BİRİNCİ MADDE — Ceza vermek salâhiyetini tecavüz ederek ve bilhassa hak edilmemiş veya müsaade olunmamış bir cezayı kasten verenler beş seneye kadar hapsolunur.

YÜZ ON İKİNCİ MADDE — Memuriyetinin nüfuzunu sui istimal ile askerî mahkemeler üzerinde tesir yapanlar beş seneye kadar hapsolunur.

YÜZ ON ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 - Askerlik hizmetine davet edilmiş olan kimseleri, makbul bir sebep olmaksızın mürettep oldukları mevki ve kıt'a ve müessesenin gayrisine sevkeden altı aya kadar hapsolunur.

2 - Seferberlikte bu ceza bir seneden az olmamak üzere artırılır.

YÜZ ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Askerî kanun ve nizamnamelerde yazılı kaidelere muhalif olarak neferleri hizmetçiliğe veren veya alan iki aydan az olmamak üzere hapsolunurlar.

YÜZ ON BEŞİNCİ MADDE — Yukarıki maddelerde yazılanlardan başka hallerde memuriyetinin nüfuzunu sui istimal edenler bir seneye kadar hapsolunurlar.

Madununa hizmetle münaşebeti olmayan emirler verenlerin ve mutalebede bulunanların cezası

Madununa suç yapmak için emir verenlerin cezası

Madunun şikâyetnamesini saklıyan veya geri aldıklarının cezası

Hak edilmemiş veya müsaade olunmamış disiplin cezası verenlerin cezası

Askerî mahkemeler üzerinde tesir yapanların cezası

Askerî şahısları mürettep oldukları yerlerden geriye sevkedenlerin cezası

Neferleri kanuna muhalif olarak hizmetçiliğe verenlerin cezası

Sair hallerde memuriyetinin nüfuzunu sui istimal edenlerin cezası

Madununa sövüp sayan veya fena muamelede bulunanların cezaları

YÜZ ON ALTINCI MADDE —

1 - Madununa sövüp sayan hakaret eden, veya askerî usul ve kaideler ve nizamlar dışında fena muamelede bulunan mafevk üç aya kadar hapsolünür.

2 - Az vahim hallerde kısa hapis ve efrat hakkında katıksız hapis cezası verilir.

3 - Hakaret maddei mahsusa isnadile vuku bulursa mafevk üç seneye kadar hapsolünür.

Maduna müessir fiiller yapanların cezası

YÜZ ON YEDİNCİ MADDE —

1 - Madununu kasten itip kakan, döven, veya sair suretlerle eismen eza verecek veya sıhhatini bozacak hallerde bulunan ve yahut tazip maksadile madunun hizmetini lüzumsuz yere güçleştiren veya onun diğer askerler tarafından tazip edilmesine veya sui muamelede bulunulmasına müsamaha eden âmir veya mafevk iki seneye kadar hapsolünür.

2 - Az vahim hallerde kısa hapis ve efrat hakkında katıksız hapis verilir.

Müessir fiillerle madununun vücudunda tahribat yapan veya ölümüne sebep olan mafevka verilecek ceza

YÜZ ON SEKİZİNCİ MADDE —

1 - 117 inci maddede yazılan fiiller madunun vücudunda tahribatı mucip olmuş ise âmir veya mafevk beş seneye kadar hapsolünür.

2 - Daha ziyade vahim hallerde âmir ve mafevk altı aydan beş seneye kadar hapsolünür.

3 - Fiil taammüden yapılmış ise âmir veya mafevk on seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

4 - Fiil ölümü intaç etmiş ise fail on seneden az olmamak üzere ağır hapis cezasına mahkûm olur.

Mafevkin cürüm sayılmıyacak olan fiilleri

YÜZ ON DOKUZUNCU MADDE —

1 - Madunun fiilen taarruzuna karşı müdafaa etmek, son derece zaruret ve tehlike karşısında madunu emrine itaat ettirmek için mafevkin ölümden gayri yapacağı fiiller cürüm sayılmaz.

2 - Meşru müdafaada bulunmak veya harpte ilân olunan harekât mıntakasında firar edenleri çevirmek yahut yağma ve tahribin önünü almak için sair vasıtalar kalmadığı takdirde bir zabitin silâhını kullanması cürüm sayılmaz.

3 - Mafevkin, hizmete ve askerliğe dair kusur ve hatalardan dolayı, madunu tenkit ve muahaze etmesi hakaret sayılmaz.

Bu fasıldaki suçlarda karakolun vaziyeti.

YÜZ YİRMİNCİ MADDE — Bu fasılda yazılı olan suçları yapan bir askerî karakol bu suçları yapan mafevk gibi ceza görür. Bu suçlar karakol âmiri olan mafevka karşı yapılmış ise ceza artırılır. (M. 50) 119 uncu maddenin hükümleri karakollar hakkında da caridir.

Askerliğe ait vesika evrak, harita ve şekilleri yakanlar

YÜZ YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Askerliğe ve hesap işlerine dair olan defterleri ve müsveddeleri, vesikaları, hükmümlü evrakı, harita ve şekilleri fena niyetle tahrip eden, yakan, yok eden veya ettiren on seneye kadar hapsolünür.

Bunları muhafaza imkânı olmayıpta düşman eline geçmesinde düşman için fayda varsa bu fiiller suç sayılmaz.

Yedinci fasıl

Seferberlikte insanlar ve mallar aleyhine yapılan cürümler

YÜZ YİRMİ İKİNCİ MADDE —

1 - Seferberlikte ganimet almak kastile kıtasından uzaklaşan ve yahut ganimet hukukuna tabi bir şeyi ganimet namile kendiliğinden temellük eden üç seneye kadar hapsolunur.

Ganimet almak için uzaklaşan, ganimet alan ve aldığı şeyi teslim etmeyenler

2 - Meşru surette aldığı ve fakat teslim ile mükellef bulunduğu şeyleri teslimden imtina ile temellük eden dahi aynı ceza ile cezalandırılır.

YÜZ YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Harbin mucip olduğu dehşet ve korkudan istifade veya askerî kuvvetini suiistimal ederek:

Yağmacının tarifi

A : Ahaliden birinin malını haksız olarak zabıt veya bir kimseyi malını vermeğe icbar eden;

B : Salâhiyeti olmadığı halde ahaliden para ve yahut zorla eşya toplıyan veya memur olduğu istimvalin (tekâlifi harbiye) derecesini kendi menfaatları için aşan yağmacı sayılır.

C : Alınan eşya erzak, sıhî levazım, giyecek, ısınılacak gibi şeyler yeme veya nakil vasıtalarına munhasır kalır ve o andaki zarurî ihtiyaçlarla mütenasip bulunursa bu hareket yağmacılık sayılmaz.

YÜZ YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Yağmacılık eden her askerî şahıs beş seneye kadar hapsolunur.

Yağmacılığın cezası

YÜZ YİRMİ BEŞİNCİ MADDE —

1 - Harp zarureti olmaksızın bir kimsenin mal ve mülkünü kasten tahrip ve imha edenler ve ağaçları kesenler ve mahsulât ve mezruata hasar iras edenler ve bunlar için emir verenler veya müsamahada bulunan âmir ve mafevkler iki seneye kadar hapsolunur. Ve daha vahim hallerde yağmacı sayılırlar. (M. 123)

Bir kimsenin malını tahrip veya imha edenlerin cezası

2 - Yukardaki fiilleri yapanlarla emir veren veya müsamaha eden âmir ve mafevkler hakkında Adliye mahkemelelerinde alâkadarlar tarafından tazminat davası açılabilir. Ve bu fiilleri yapanlarla emir veren veya müsamaha eden âmir ve mafevkler icap eden tazminatla müteselsilen mahkûm olur.

YÜZ YİRMİ ALTINCI MADDE —

1 - Yağmacılık (M. 123) veya yağmacılıktan sayılan fiiller (M. 125) bir şahsa karşı zorla yapılırsa faili on seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır. Eğer bu zorluk cismen tahribatı mucip olursa faili on seneden az olmamak üzere muvakkat ağır hapis cezasile mücazat olunur. Fiil ölümü mucip olursa faili ölüme mahkûm olur; az vahim

Zorla, müessir fiillere birden ziyade şahısların iştirakile yağmacılık ve cezası

hallerde müebbet ağır hapis cezası verilir.

2 - Yukardaki fıkrada yazılı yağmacılığa birden ziyade şahıslar iştirak eyleser reis ve mürettibi ve ön ayak olanları ölüme mahkûm olur. Diğerleri birinci fıkra mucibince cezalandırılır. Bu yağmacılıkta bir şahsa karşı müessir fiillerde bulunmaksızın iştirak edenlere on seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Muharebe meydanlarında ölümlerin, esirlerin, yaralıların mallarına tecavüz edenler

YÜZ YIRMİ YEDİNCİ MADDE —

1 - Haksız olarak ve temellük kastile Türkiye Cumhuriyeti ve müttelikleri ordusundan muharebe meydanlarında ölü olarak kalmış olanların eşya ve paralarını alan ve yahut muharebe meydanlarında veya yürüyüş esnasında veya hastanede ve yahut nakliyat zamanında bir hastanın bir yaralının veya nazaret ve muhafazası altına verilmiş olan bir harp esirinin bir şeyini alan veya zorla zapteden ve yahut Hilâli Ahmer ve Salibi Ahmere mensup Sıhhiye müesseselerini yağma ve tahrip eden veya bu bapta teşvikat ve tahrikât yapan ve emir veren on seneye kadar ağır hapis ile cezalandırılır. Az vahim hallerde beş seneye kadar hapsolunur.

2 - Nakline memur olduğu yaralıyı bir sebep ve zaruret olmaksızın terkeden ve yahut bir yaralıya işkence eden beş seneye kadar hapsolunur.

3 - Yaralıyı soymak kastile işkence eden veya soyarken tekrar yaralıya ölüm cezasile cezalandırılır.

Kıt'asından geri kalarak ahaliye taaddi edenler

YÜZ YIRMİ SEKİZİNCİ MADDE —

1 - Mensup olduğu kıtaat veya askerî heyetten geri kalarak ahaliye taaddi eden altı aydan beş seneye kadar hapsolunur.

2 - Bu fiile birden ziyade şahıslar iştirak ederek ahaliye tazyik etmiş olurlarsa ve yahut fiil yağmacılık (M. 123 ve 125) şeklini almış olursa müstereklerden her biri on seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Fiillerin Türk vatandaşlarına karşı yapılmasının cezası

YÜZ YIRMİ DOKUZUNCU MADDE — 123, 124, 125 126 ve 128 inci maddelerde yazılı olan fiiller Türk vatandaşlarına karşı yapılırsa ceza artırılır. (M. 50) Eğer ceza Türk ceza kanununda daha şiddetli ise o kanun hükümleri tatbik olunur.

Sekizinci fasıl

Mallara karşı yapılan diğer cürümler

Hizmete mahsus eşyayı tahrip ve terk ve kaybedenler

YÜZ OTUZUNCU MADDE — Askerî hizmete mahsus bir şeyi makbul bir sebep olmaksızın kaybeden, kasten tahrip veya terkeden veya hususî menfaatlarında kullanan bu şeyin kıymetine göre kısa hapis veya üç seneye kadar hapis veya beş seneye kadar ağır hapis ile cezalandırılır, ve tahrip veya kaybedilen şey ödetilir.

YÜZ OTUZ BİRİNCİ MADDE —

1 - Askerî bir hizmeti yaparken ve yahut bir vazifeyi sui istimal ederek, bu hizmet ve vazife dolayisile tevdi veya emanet edilmiş olan parayı, az ve çok kıymetli eşyayı ve yahut, kendisine emanet edilmiş olsun olmasın her nevi erzak ve, esliha ve cephaneden başka, her nevi askerî eşyayı ve hayvanatı çalan veya ihtilâs eden veya satan, rehine veren veya bunları bilerek satın alan ve rehine kabul eden ve gizliyen beş seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır. Az vahim hallerde üç seneye kadar hapsolunur. Çalınan mallar varsa alınır, yok edilmiş ise kıymeti ödetilir.

2 - Fiil esliha, cephane ve herhangi bir müdafaa vasıtasına taallük ederse ceza arttırılır.

3 - Yukarıki iki fıkrada yazılı fiiller seferberlikte yapılırsa on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis, az vahim hallerde beş seneye kadar hapis cezası verilir.

YÜZ OTUZ İKİNCİ MADDE — Bir mafevkın, bir arkadaşının, bir madunun veya misafir verildiği bir hane sahibinin veya mensuplarından birinin bir şeyini çalan beş seneye kadar hapsolunur.

YÜZ OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bir terazi veya kantar veya her hangi bir ölçüyü ayarı bozuk olduğunu bilerek askerî bir hizmetin ifasında kullananlar, iki seneye kadar hapsolunur.

Dokuzuncu fasıl

Hizmet ve vazifenin ihlâli

YÜZ OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE —

1 - Hizmete veya tevdi edilen bir vazifeye müteallik olarak kasten hakikata muhalif rapor veya takrir veya lâyiha ve sair resmî evrak tanzim eden ve veren veyahut bunların hakikata muhalif olduğunu bilerek mafevklere takdime delalet eden altı aydan üç seneye kadar hapis ile cezalandırılır.

2 - Az vahim hallerde üç aya kadar hapsolunur.

YÜZ OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Askerî şahıslardan her hangi biri T. ceza kanununun 3 üncü babının 3 üncü faslında yazılı suçlardan birini işlerse o fasıldaki cezalarla cezalandırılır.

YÜZ OTUZ ALTINCI MADDE —

1 - Her kim askerî karakolun veya müfrezenin veyahut hususî bir vazife ile mükellef olan bir kısım askerin kumandanı veya zabitlerinden veyahut nöbetçi iken kasten veya tekâsülünden:

A : Kendisini verilen vazifeyi yapamıyacak hale korsa;

B : Nöbet mahallini terkederse yahut verilen sair talimata muğayır hareket ederse;

Askerî eşyayı ve malları çalan, satan, rehine veren ve alanlar

Mafevkının, arkadaşının madununun bir şeyini çalanlar

Bozuk ölçü kullananlar

Hakikata muhalif rapor lâyiha, sair evrak tanzim ve ita edenler

Rüşvet

Dikkatsizlik edenler

Ü : Her iki halde de bir mazarratı mucip olursa on dört günden az olmamak üzere katıksız hapis veya iki seneye kadar hapis ile cezalandırılır.

2 - Yukarıki fıkrada yazılı suç seferberlikte yapılmışsa suçlu altı aydan az olmamak üzere hapis, düşman karşısında ölüm, az vahim hallerde bir seneden az olmamak üzere muvakkat veya müebbet ağır hapis ile cezalandırılır.

3 - 2 inci fıkrada yazılı suç dolayısıyla ehemmiyetli bir zarar tehlikesi zuhura gelmişse üç aydan aşağı olmamak üzere hapis, bu tehlike düşman karşısında olduğu takdirde suçluya bir seneden az olmamak üzere ağır hapis cezası verilir.

Tekâsül dolayısıyla esliha ve harp malzemesinden bir şeyin hasara uğramasına sebep olanlar

YÜZ OTUZ YEDİNCİ MADDE — Vazife veya hizmette tekâsül dolayısıyla bir gemi veya tayyarenin veya esliha ve harp malzemesinden birinin mühimce hasara uğramasına sebep olan kısa hapis veya üç seneye kadar hapsolunur.

Askerî mahkeme işine sekte verenler

YÜZ OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Askerî mahkemelerin vazifelerini ve muamelelerini makbul sebep olmaksızın geciktiren altı aya kadar hapsolunur.

Suç yapılmasına göz yumular

YÜZ OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Bir askerî karakolun veya bir müfrezinin veya hususî bir vazife ile mükellef olan bir kısım askerinin kumandanı iken veyahut zabitlerinden veya nöbetçi iken mani olabileceği ve vazifeten men'e mecbur bulunduğu bir suçun yapılmasına göz yumarsa fiili kendisi yapmış gibi ceza görür.

Mahbus ve mevküfları firar ettirenler

YÜZ KIRK İKİNCİ MADDE — Bir mevkuf veya mahbusu muhafaza ve nazarete memur olupta kasten kaçırarak veya firarını kolaylaştıran veyahut âmiri tarafından emrolunduğu veya vazifeten mecbur bulunduğu halde bir diğerini tevkif ve hapseden Türk ceza kanununun 301,302,303,304, 305,306 ve 307 inci maddeleri mucibince ceza görür.

Erzak tağşiş edenler

YÜZ KIRK BİRİNCİ MADDE — Askerî tayinattan olan her nevi zehair ve erzakı tağşiş veya tebdil eden veya ettiren veya bu suretle tağşiş veya tebdil olunmuş zehair ve erzakı bilerek tevzi eden veya ettiren üç seneye kadar hapsolunur.

Bozuk erzaktan tayinat verenler

YÜZ KIRK İKİNCİ MADDE — Askerî tayinatı çürümüş bozulmuş zahire ve erzaktan veren veya verdiren iki seneye kadar hapsolunur.

Mukavelename hilâfında eşya ve teahhüdât kabul edenler

YÜZ KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 - Mukavelenameye raptedilmiş olan mekûlât ve melbusat ve teğizat ve sair askerî eşyayı ve her nevi inşaatı mukavelename ve nümunelerine ve şartnamelerine gayri muvafık olarak kabul eden veya ettiren üç seneye kadar hapsolunur.

2 - Kabul edilen veya ettirilen eşya silâh ve cebhane veya hayvan veya her hangi bir harp vasıtası ise ceza artırılır.

(M. 50)

3 - Cürüm sebebiyle bir menfaat temin edildiği veya edilmek istenildiği surette birinci fıkradaki halde ceza artırılır ve ikinci fıkradaki halde muvakkat ağır hapis cezası verilir.

YÜZ KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — Kendisine tevdi edilen askerî bir işin ifasında bu kanunda yazılı hallerden başka Türk ceza kanunu mucibince cezayı mucip ihmâl ve tekâsül gösteren ve vazifesini sui istimâl eden o kanun mucibince cezalandırılır. (T. C. K. B:3 F:4)

Umumî surette ihmâl ve tekâsül

Onuncu fasıl

Askerî disiplini bozan sair fiiller

YÜZ KIRK BEŞİNCİ MADDE — Maduna nazaret vazifesinde ihmâl ve tekâsül eden, madunun suçlarını haber vermiyen veya bu fiiller hakkında kasten kanunî takibatta bulunmıyan mafevk kısa hapis ile veya altı aya kadar hapis ile cezalandırılır.

Madununa nezaretle ihmâl edenler, madunun suçları hakkında takibatta bulunmıyanlar

YÜZ KIRK ALTINCI MADDE — Silâhları ve cephanesi hakkında dikkatsizlik ve nizamlara ve emirlere ve talimatlara riayetsizlik dolayısıyla başkasının yaralanmasına veya ölmesine sebep olanlar hakkında Türk ceza kanununun 455 ve 459 uncu maddelerine göre ceza verilir.

Başkasının yaralanmasına ve ölmesine sebep olanlar

YÜZ KIRK YEDİNCİ MADDE — İzin alması icap eden askerî şahıslardan izinsiz evlenen üç aydan bir seneye kadar hapsolünür.

İzinsiz evlenenler

YÜZ KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Siyasî maksatla toplananlar, siyasî fırkalara girenler, siyasî nümayiş ve igtimalara ve intihabata iştirak edenler veya her ne suretle olursa olsun bu maksatlarla şifahî telkinatta bulunanlar ve siyasî makale yazanlar ve bu yolda nutuk söyleyenler beş seneye kadar hapsolünür.

Siyasî maksatla toplananlar, siyasî frkalara girenler, siyasî makale yazan ve nutuk söyleyenler

YÜZ KIRK DOKUZUNCU MADE — Müsaade almaksızın hayrî cemiyetlere girenler bir aya kadar hapsolünür.

Müsaadesiz hayrî cemiyetlere girenler

On birinci fasıl

Askerlik haysiyetine ve şerefine dokunan suçlar ve cezaları

YÜZ ELLİNCİ MADDE —

- 1 - A : Asarı gizlenemeyecek derecede sarhoş olan;
B : Askerî elbise ile umumhanelere, kumarhanelere veya sair haysiyete dokunan mahallere giren;
C : Askerî elbise ile halk nazarında mayup görülen kimselerle bilerek refakat eden askerî şahıslar bir aydan altı aya kadar hapsolünür.

Şeref ve haysiyete dokunan fiiller ve cezaları

2 - Az vahim hallerde kısa hapis cezası verilir.

YÜZ ELLİ BİRİNCİ MADDE — Kumar oynayan askerî şahıslar birinci defasında bir aya ve tekerrüründe altı aya kadar hapsolünür.

Kumar oynayanlar

Irza ve iffete tecavüz edenler

YÜZ ELLİ İKİNCİ MADDE —

1 - Irza ve iffete tecavüz eden askerî şahıslar hakkında Türk ceza kanununun sekizinci babında yazılı cezalar tatbik olunur.

2 - Birinci fıkrada yazılı fiiller emirleri altında bulunalara karşı yapılırsa kanunen muayyen olan ceza, Türk ceza kanununun 417 inci maddesi mucibince yarıya kadar artırılır.

İffetsiz bir kadınla evlenen veya böyle bir kadını tutanlar

YÜZ ELLİ ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 - Fuhuş ve iffetsizliği sabit olan bir kadınla bilerek evlenen veya evlilik rabitasını idamede veya böyle bir kadını nezdinde bulundurmakta ısrar eden askerî şahısların ordudan ihracına ve bu fiili askerlikten çıkmak maksadile yaptığı sabit olursa tardına hükmolunur.

2 - Gayri tabiî mukarenet yapan ve bu fiili rızasile kendine yaptıran askerî şahısların, tardı mucip olmıyan hallerde, ordudan ihracına hükmolunur.

Talebelik hukukununzevalini mucip suçlar

YÜZ ELLİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Sahtekârlık, emniyeti suiistimal, dolandırıcılık, yalan yere yemin ve yalan yere şahadet, iftira, dilencilik ve adabı umumiyeye ve nizami aile ve vatan aleyhine cürümlerden birile bir ayadan fazla hapis ve ağır hapis ve hukuku âmmeden mahrumiyet cezalarına mahkûm olan ve gayri tabiî mukarenet yapan ve bunu rızasile kendine yaptıran askerî talebenin, talebelik sıfatile iktisap ettikleri her türlü hukukun ve hizmeti muvazzafadan başka ihtiyat zabiti ve gedikli küçük zabit olmak ve askerî hizmet ve memuriyetlere ve mekteplere girmek hakkının ziyana hükmolunur.

Dördüncü bap

Yalnız harp zamanında askerî kanunlara tabi şahıslar hakkındaki hükümler

Orduya mensup olmyanlar hakkında bu kanunun tatbiki

YÜZ ELLİ BEŞİNCİ MADDE — Türkiye Cumhuriyetine karşı vuku bulan bir harpte herhangi bir hizmet veya mukavele ve taahhüt ve herhangi bir sebep ve suretle muharip Türk ordusu nezdinde bulunan veya orduyu takip eden şahıslar hakkında bu kanun hükümleri ve bilhassa harp hükümleri cari olur.

Bir kıt'anın hizmetinde bulunanların mukavelelerini dahi askerî mahkemelerce feshi

YÜZ ELLİ ALTINCI MADDE — Muharip askerî bir kıtaya hizmet veya mukavele ile münasebeti olanların mahkûm oldukları cezalarla birlikte bu hizmet ve mukavelenin feshine de askerî mahkemelerce hükmolunabilir.

Muharip orduda bulunan yabancı zabıtlere bu kanun tatbiki

YÜZ ELLİ YEDİNCİ MADDE — Muharip Türk ordusu nezdinde bulunmalarına müsaade edilmiş olan yabancı zabıtlar Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetince hususî mukarreat yapılmamışsa Türk zabıtleri hakkındaki hükümlere tabidirler. Bu zabıtlerin refakatlerinde bulunan şahıslar hakkında 155 inci madde hükmü tatbik olunur.

YÜZ ELLİ SEKİZİNCİ MADDE — Harp esirleri bir suç işlerlerse rütbelerine göre bu kanun mucibince cezalandırılırlar.

Harp esirleri hakkında bu kanunun tatbiki

YÜZ ELLİ DOKUZUNCU MADDE — Türkiye Cumhuriyetine karşı ilân edilmiş olan bir harpte gerek bir Türk gerek bir yabancı 55, 56 ve 127 inci maddelerde beyan edilen suçları yaparsa bu maddelerde yazılı cezalarla cezalandırılırlar.

Muharebe meydanında hiyanet ve muhariple- rin mallarına tecavüz edenler hakkında bu ka- nunun tatbiki

YÜZ ALTMİŞİNCİ MADDE — İlân olunan harekât muntakasından asker ve jandarma zabıt ve efradına karşı 91 inci maddenin 3 ve 4 numaralı fıkralarında yazılı suçları yapan şahıslar hakkında o maddedeki cezalar tatbik olunur.

Hareket muntakasından askere tecavüz edenler

YÜZ ALTMİŞ BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cumhuriyeti askerleri tarafından işgal edilen bir yabancı memleketeye gerek Türk, gerek bir yabancı Türkiye kıtaatı askeriyesinden birine veya bunlara mensup olanlara ve yahut Türkiye Hükûmetinin nasbettiği memurları ile makamlarına karşı Türkiye kanunlar ve nizamnamelerinin cezası mucib gördüğü bir fiili yaparsa bu fiil Türkiye Cumhuriyeti top- raklarında yapılmış sayılır.

Yabancı memlekette Tür- kiye askerlerine, memur- larına, makamlarına kar- şı cürüm işleyenler

İKİNCİ KISIM

Disiplin cezaları

Birinci bap

Disiplin cezalarının şümüli

YÜZ ALTMİŞ İKİNCİ MADDE —

1 - Aşağıdaki yazılı fiilleri işleyenler âmirleri tarafından salâhiyet dairesinde cezalandırılabilirler.

A : Disiplin tecavüzü: Askerî terbiyeyi, disiplini bozan ve hiçbir ceza kanununun maddelerine uymıyan fiiller ve tekâsüller;

B : Kabahatler: Askerî ceza kanununun 18 inci maddesinde yazılı olan fiillerin hafif halleri;

2 - B fıkrasında gösterilen bir kabahatin disiplin cezası ile cezalandırılması veya mahkemeye tevdiî disiplin âmirinin reyine ve takdirine bağlıdır.

YÜZ ALTMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 - Disiplin cezaları fiilin kast veya kayıtsızlıkta vukuu halinde verilebilir.

2 - Disiplin tecavüzlerinde, disiplin âmiri ceza verip vermemekte salâhiyeti dahilinde takdir hakkını haizdir.

3 - Disiplin kabahatlerinde ceza mutlaka verilecektir.

Disiplin tecavüzü ve kabahat

Disiplin cezalarının ve- rilmesi

Disiplin cezasile cezalandırılanlar

YÜZ ALTMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — Disiplin cezaları; aşağıda yazılı olanlara verilir:

A : Askerî şahıslar;

B : Bir harp esnasında bir hizmet veya mukavele ve taahhülle veya herhangi bir sebep ve suretle muharip Türk ordusu nezdinde bulunan veya orduyu takip eden şahıslar;

C : Harp esirleri.

İkinci bap

Disiplin cezaları

I - Disiplin cezalarının neveleri

Disiplin cezalarının neveleri

YÜZ ALTMİŞ BEŞİNCİ MADDE —

A : Zabitler ve askerî memurlar hakkında:

1 - Tevbihler:

I - Tevbih.

II - Şiddetli tevbih.

2 - Maaş kat'î: Cezaya uğrıyanın zamlarile beraber bir aylık maaşının dörtte birine kadar kesilmesi.

3 - Göz hapsi: 4 haftaya kadar.

4 - Oda hapsi: 4 haftaya kadar.

B : Küçük zabitler (Gedikliler dahil) hakkında:

1 - Tevbihler:

I - Tevbih.

II - Şiddetli tevbih.

2 - Hafif disiplin cezaları:

I - Sıra harici hizmetler;

II - İzinsizlik (dört haftaya kadar)

3 - Hapis cezaları:

I - Oda hapsi, dört haftaya kadar;

II - Katıksız hapis, üç haftaya kadar.

C : Onbaşılar ve neferler hakkında:

1 - Hafif disiplin cezaları:

I - Tevbihler.

II - Fazla hizmetler.

III - İzinsizlik, dört haftaya kadar.

2 - Hapis cezaları:

I - Oda hapsi; dört haftaya kadar;

II - Katıksız hapis; üç haftaya kadar.

Disiplin cezalarının nasıl verileceği

YÜZ ALTMİŞ ALTINCI MADDE —

A : Maduna hatalarını göstermek veya bunları tenkit ve muahaze etmek cezadan sayılmaz.

B : Maaş kat'ı tam kuruş üzerine yapılır. On kuruştan aşağı olmaz. Hapis cezaları tam gün üzerine yapılır; bir günden aşağı hapis olmaz.

C : Bu kanunun 18. maddesine göre verilecek cezalarda âmir cezanın ne'ini ve derecesini tayin için bu kanunun maddelerinde yazılı cezalardan ayrılmaz.

YÜZ ALTMİŞ YEDİNCİ MADDE — -A- Disiplini bozan bir kabahat yalnız bir âmir tarafından ve bir disiplin cezası ile cezalandırılır.

B : Müstakil ve müteaddit kabahatlerden dolayı ıçtima eden kısa hapis cezaları hakkında bu kanunun 43 üncü maddesinin 2 ve 3 numaralı fıkraları mucibince umumî bir ceza verilir. Verilmiş olan bir disiplin cezası, ikmal, tecil veya verilmeden evvel yeni fiillerden dolayı ceza verileceği zaman aynı kaideler tatbik olunur.

C : ıçtima eden hapis cezaları müstakil ve müteaddit disiplin tecavüzlerinden veyahut kısmen disiplin tecavüzlerinden ve kısmen de disiplin kabahatlerinden ileri gelmiş ise cezalar ayrı ayrı verilir.

D : A ve B fıkralarına nazaran verilecek umumî cezalar 171 inci madde mucibince disiplin âmirinin salâhiyeti olan dereceyi geçmez. C. fıkrasına göre ayrı ayrı verilecek cezalarda, disiplin âmiri 171 inci maddeye göre salâhiyeti dairesinde olan cezaları, gerek, disiplin tecavüzlerinden ve gerek disiplin kabahatlerinden dolayı son hadde kadar verilebilir. Şu kadarki bu ayrı cezaların yekûnu altı haftayı geçmez. Bu sebeple icabı halinde disiplin tecavüzlerine ait olan cezadan altı haftadan fazla miktarı indirilir.

E : İzinsizlik ve maaş kat'ı başka cezalar ile birleşirse her biri ayrı ayrı tatbik olunur.

II - Ceza vermek salâhiyeti

A - Umumî surette

YÜZ ALTMİŞ SEKİZİNCİ MADDE —

1 - Her âmir emri altındaki şahıslara disiplin cezaları vermeğe salâhiyetlidir.

2 - Disiplini bozan hareketten sonra fail merbut bulunduğu takım ve kıt'a ve sairiyi değiştirmiş ise, disiplin âmiri, yeni âmirdir.

YÜZ ALTMİŞ DOKUZUNCU MADDE — 168 inci madde hükümlerini bozmamak şartile, her mafevk emir altında olmıyanları da disiplinin temini için muvakkat olarak tevkif etmeğe veya ettirmeğe salâhiyetlidir. Ancak bu tevkif keyfiyeti gün ve saatile derhal mevkufun disiplin âmirine bildirilmelidir.

YÜZ YETMİŞİNCİ MADDE — Cezayı en yakın disiplin âmiri verir; daha yüksek disiplin âmiri aşağıdaki hallerde doğrudan doğruya cezayı verebilir.

- 1 - Fiil gözü önünde olmuş ise;
- 2 - Fiil resmî vekar ve makamına karşı yapılmış ise;
- 3 - Karar vermek veyahut cezanın derecesini tayin etmek için kendisine arzedilmiş ise;
- 4 - Fiil emri altında bulunan muhtelif kıt'alara mensup müteaddit şahıslar tarafından yapılmış ise;
- 5 - Fiil küçük mafevk tarafından, haber almasına rağ-

Cezaların ıçtima hali

Disiplin cezası vermeğe salâhiyetli âmirler

Disiplinin temini için tevkif salâhiyeti

Ceza vermek salâhiyeti olan en yakın âmir ile daha yüksek âmirlerin ceza vereceği haller

men, cezasız bırakılmış ise;

6 - Ceza görecek olan şahsın en yakın disiplin âmiri bulunmaz ise;

Disiplin âmirlerinin ceza salâhiyeti

YÜZ YETMİŞ BİRİNCİ MADDE — Disiplin âmirlerinin ceza vermek salâhiyetleri merbut cetvelde gösterilmiştir.

*Kıt'a kumandanlarına-
vekâlet edenlerin salâhiyeti*

YÜZ YETMİŞ İKİNCİ MADDE — Bir kıt'aya kumanda edenler, vekil dahi olsalar o kıt'a kumandanlığına muhsus olarak kadroda gösterilen rütbenin ceza salâhiyetini haizdir.

Üçüncü bap

Askerî adli hâkim, memurların disiplin cezaları

Askerî adli hâkim ve memurlara verilecek cezalar

YÜZ YETMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE —

1 - Askerî disiplin âmirleri askerî memurlar hakkında salâhiyetleri dahilinde disiplin cezaları verilebilir.

2 - Askerî Adli hâkim ve memurlar kendi maiyetlerinde bulunan madunlarına maaşça muadili oldukları zabıtlar derecesinde disiplin cezaları verebilirler.

3 - Askerî adli hâkimlere disiplin cezası olarak hapis cezası verilemez.

Dördüncü bap

Orduyu takip edenlerle harp esirlerine verilecek disiplin cezaları

Disiplin cezalarının tatbiki sureti

YÜZ YETMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE —

1 - 164 üncü maddenin B ve C fıkralarında yazılı olan şahıslardan orduyu takip edenler, harp esirleri hakkında bu kanunun ikinci kısmının askerler hakkındaki hükümler tatbik olunur.

Maaş kat'ı cezası bunlardan askerî şahısların aldıkları maaş ve yevmiyelere göre hesap edilir.

2 - Asker olmyan şahıslara verilecek cezalar içtimaî mevkilerine göre tayin olunur.

3 - Kadımlar hakkında katıksız hapis cezası tatbik olunmaz.

Beşinci bap

Disiplin cezalarının verilmesi ve infazı

I - Cezanın verilmesi

Failin müdafaa hakkı

YÜZ YETMİŞ BEŞİNCİ MADDE — Disiplin âmiri cezayı vermeden evvel faile kendini müdafaa etmeğe müsaade eder.

Cezanın şiddetli verileceği haller

YÜZ YETMİŞ ALTINCI MADDE — Cezayı hafifleten sebepler mevcut olmadığı surette ceza şiddetli verilir.

YÜZ YETMİŞ YEDİNCİ MADDE — Disiplin âmiri: suçlunun mevkuf olduğu müddeti, cezaya mahsup eder.

Mevkufiyetin cezaya mahsubu

YÜZ YETMİŞ SEKİZİNCİ MADDE — Disiplin cezaları vermeğe salâhiyetli mafev, suçlunun disiplin cezaları ile cezalandırılmasını muvafık görüpte derecesini salâhiyetinden yüksek bulursa, keyfiyeti bir derece mafevkına arzeder.

Mafevka arzedilecek cezalar

YÜZ YETMİŞ DOKUZUNCU MADDE— Disiplin tecavüzlerine ve kabahatlerine bir ay sonra ceza verilmez. Ancak fiil tahkikatı mucip ise bu husus için iktiza eden zaman yukarıdaki bir aya dahil olmaz. Fiilin disiplin cezasını mucip olduğu askerî mahkemede anlaşılırsa bu bir ay müddet hükmün katıldığı; veya mahkemece muhakemesinin tevkifile evrakın ceza verilmek üzere iade olunduğu tarihten cereyan başlar.

Disiplin cezalarında mürruru zaman

YÜZ SEKSENİNCİ MADDE — Cezayı icap eden fiil bir mahkemeye sevk olunmak lâzımgelirken yalnız disiplin cezası ile cezalandırılmışsa yeniden mahkemeye sevk olunur. Fakat failin evvelce gördüğü ceza mahkemenin verdiği cezadan indirilir.

İnfaz edilmiş disiplin cezalarının mahkemece mahsubu

YÜZ SEKSEN BİRİNCİ MADDE — Bir disiplin cezası resmî surette mahkûma tebliğ edildiği vakit kat'ileşir. Ve bu cezayı veren tarafından kaldırılamaz ve değiştirilemez. Bu cezanın kaldırılması veya değiştirilmesi ancak şikâyet yolile veya ceza veren âmirin mahkûm lehine yapacağı müracaat üzerine veyahut affı âli ile kabildir. Yanlış verilen veya salâhiyeti olmıyan mafevk tarafından verilen disiplin cezaları daha yüksek makam tarafından 191 inci maddeye göre kaldırılabilir. Veya değiştirilebilir.

Cezanın kat'ileşmesi

II - Cezanın infazı

YÜZ SEKSEN İKİNCİ MADDE — Ceza, tebliğ olduğunu müteakip infaz olunur.

Cezanın vakti infazı zamanı

YÜZ SEKSEN ÜÇÜNCÜ MADDE — Cezayı veren disiplin âmirleri zaruret halinde cezanın sonraya bırakılmasını veya fasıla ile infazını emredebilir.

Cezanın infazı sureti

Katıksız hapside cezanın sıhhati bu cezaya uzun zaman dayanmasına müsait değilse ve cezanın sonraya bırakılması veya fasıla ile icrası hizmet dolayısıyla caiz görülmezse oda hapsile değiştirilebilir. Her halde cezanın sıhhati bir hekimden sorulur.

YÜZ SEKSEN DÖRDÜNCÜ MADDE — Yüksek disiplin âmirleri dahi şikâyet üzerine veya âmirin talebile veya hizmet teftişi münasebetile 191 inci maddedeki hususları emredebilir.

Yüksek disiplin âmirlerinin cezaları değiştirme salâhiyeti

YÜZ SEKSEN BEŞİNCİ MADDE — Tevbih şöyle icradılır:

Tevbih ve izinsizlik ve hapis cezalarının infazı sureti

1 - Tevbih: Zabitler ve küçük zabitler hakkında müşahit

huzurunda olmayarak veyahut bir mafevk hazır olarak kendilerine tebliğ edilmekle.

2 - Şiddetli tevbih.

A : Zabitler hakkında rütbelerinden yukarı zabitler huzurunda kendisine tebliğ edilmekle.

B : Küçük zabitler ve onbaşılar hakkında, rütbelerinden yukarı küçük zabitler huzurunda kendisine tebliğ edilmekle.

C : Neferler hakkında şiddetli tevbihler:

Kıt'asından en az üç kişi huzurunda kendisine tebliğ edilmekle olur.

3 - Sıra harici hizmetler:

Ceza olarak talim, ceza nöbeti, ceza olarak fazla hizmetlerdir.

4 - İzinsizlik cezalarında cezalılar hizmete sevkolunabilirlerse dışarıya çıkamazlar.

5 - Sair hapis cezaları askerî mahkemelerin hükmettiği hapis cezaları gibi infaz olunur.

*Disiplin cezasının mürru-
ru zamanı*

YÜZ SEKSEN ALTINCI MADDE — Disiplin kabahatlerinden dolayı verilen hapis cezaları bir sene mürruru zamana tabidir. Bu müddet cezanın tebliğinin ertesi gününde başlar.

*Cezanın ayrılması ha-
linde yapılacak muamele*

YÜZ SEKSEN YEDİNCİ MADDE — Bir cezalı ordu-
dan ayrılırsa evvelce verilen disiplin cezasının infazı veya ikmali caiz değildir. Şukadar ki cezanın ikmaline kadar or-
dudan terhisi sonraya bırakılabilir.

Altıncı bap

Disiplin cezalarından şikâyet

Şikâyet

YÜZ SEKSEN SEKİZİNCİ MADDE —

1 - Bir disiplin cezasından şikâyet, ya cezalı tarafından veya kendisinin mafevkleri tarafından doğrudan doğruya yapılır.

Şikâyet cezadan evvel ve cezalı tarafından yapılacaksa cezanın ancak tebliğinden bir gece sonra yapılabilir.

Şikâyet cezanın infazından evvel yapılacak olursa, icrası sonraya bırakılır. Şikâyet ilk salâhiyetli makam tarafından reddedilirse, tekrar edilse bile ceza infaz olunur.

2 - Disiplin cezalarından şikâyetler cezayı veren âmirin bir derece mafevkına yapılır. Ve bu bapta karar vermek bu makama aittir.

3 - Şikâyetler derhal tetkik edilir ve bir karara bağlanır.

Şikâyetin reddi

YÜZ SEKSEN DOKUZUNCU MADDE — Şikâyet va-
rit görülmezse müştekiye ceza verilmez. (M. 84) Ancak şikâyet ederken müşteki bir suç işlemiş veya bir disiplin tecavüzünde bulunmuşsa ayrıca mes'ul olur. Bu bapta takibat icrası şikâyeti tetkik eden âmire aittir.

YÜZ DOKSANINCI MADDE — Cezayı veren âmir veya mafevkîn talebi üzerine, daha yüksek disiplin âmiri kaldırabilir. veya değiştirebilir.

Cezanın kaldırılması ve değiştirilmesi

YÜZ DOKSAN BİRİNCİ MADDE —

Cezanın kaldırılacağı ve değiştirileceği haller

1 - Bir disiplin âmiri:

A : Bir madunu tarafından verilen disiplin cezasını nevi ve derecesi itibarile muvafık görmezse;

B : Cezayı verenin salâhiyetinden yukarı görürse cezayı değiştirebilir. veya kaldırabilir.

2 - Ceza gören şahıs başka bir disiplin âmirinin salâhiyeti altına geçmiş ise evvelki disiplin âmiri yalnız cezayı kaldırır.

3 - Eski ceza tamamen veya kısmen infaz edilmiş ise veya yeni ceza eski cezadan ağır bulunmuyorsa yeni ceza infaz edilmiş sayılır.

Yeni ceza infaz ve ikmal edilmiş olan cezadan daha ağır ise çekilen ceza mahsup olunur mahsupta iki günlük oda hapsi bir günlük katıksız hapse karşı tutulur. Eski ile yeni cezanın mahsup kabiliyeti yoksa yeni ceza takdir olunurken eski ceza nazarı dikkate alınır. Bunun için disiplin âmiri yeni cezayı tamamen veya kısmen indirebilir.

SON MADDELER

YÜZ DOKSAN İKİNCİ MADDE — 75, 79 uncu maddelerle 78 inci maddenin C fıkrasının iki numarasında ve 81 inci maddenin 2 inci fıkrasında ve askerî eşyayı satın almak, rehin olarak kabul etmek ve gizlemek fiillerine dair 131 inci maddede yazılı suçlar, askerî mahkemelere tabi olmıyan siviller tarafından yapılırsa umumî mahkemeler, bu kanunun hükümlerini tatbik ederler.

YÜZ DOKSAN ÜÇÜNCÜ MADDE — 1286 tarihli askerî ceza kanunu ile ilâve ve zeyilleri ve muaddel maddeleri ve mensubini askeriyenin siyasetle menii iştiğali hakkındaki 25 eylül 328 ve askerî ceza kanununun 169 uncu maddesi makamına kaim olan 16 teşrini evvel 328 ve seferde tekâlifi harbiye ve vesaiti nakliye komisyonlarına ve efradı cedidenin sevkine memur olanlar hakkındaki 21 ağustos 330 ve mafevk tarafından maduna yapılacak bazı ef'alın cürüm addolunmıyacağına dair olan 30 teşrinievvel 330 ve 1286 tarihli askerî ceza kanununun 101, 102, 103, 104 üncü maddesine matuf olan 3 mart 331 ve esrarı askeriye ve hiyaneti harbiye hakkındaki 16 teşrinievvel 330 ve seferde tart cezasının sureti tatbikine dair olan 25 şubat 330 tarihli kanunlarla zeyilleri ve sair kanunların bu kanuna muhalif olan hükümleri mülğadır.

İlğa edilen kanunlar

MUVAKKAT MADDE

Bu kanun ile konulan cezalar bundan evvelki kanunlarda yazılı olan cezalardan daha hafif olduğu surette bu kanunun

Bu kanunun makabline şümülü

meriyete konulduğu tarihte hükmedilmemiş olan suçlarla eski kanuna göre hükmedilip henüz infaz edilmemiş veya infaz edilmekte bulunmuş olan hükümler hakkında da tatbik olunur.

Kanunun meriyeti tarihi

YÜZ DOKSAN DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden dört ay sonra meridir.

YÜZ DOKSAN BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

27 mayıs 1930

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	25 - V - 1930 ve 1/539
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	27 - V - 1930 ve 4/199
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 14 16 19 100,166,167
<i>Bu kanunla ilişiği olan kanunların numaraları:</i>	:	765

Disiplin amirinin rütbeleri	Tevbih	Şiddetli tevbih	Maaş katı	İzinsizli	Sıra harici hizmet	Göz hapsi	Oda hapsi		Katksız hapsi
							Zabit	Efrat	
Onbaşılar	»	»	—	Bir gün müfrez buldukları süre	Müfrez buldukları surette bir defa	—	—	—	—
Küçük zabıtlar	»	»	—	iki güne kadar buldukları süre	Müfrez buldukları surette iki defa	—	—	Müfrez buldukları surette bir gün	—
Zabit vekili, mülazım, birinci mülazım	»	»	—	Üç güne kadar	Üç defaya kadar	—	—	Müfrez buldukları surette üç gün	—
Yüzbaşı	»	»	—	Yedi güne kadar	Lüzumu kadar	iki güne kadar	iki güne kadar	Yedi güne kadar	Üç Güne kadar
Binbaşı	»	»	Maaşın 1/10 kadar	On dört güne kadar	»	Yedi güne kadar	Dört güne kadar	On dört güne kadar	Beş Güne kadar
Kaymakam ve miralay	»	»	Maaşın 1/8 kadar	Yirmi bir güne kadar	»	On dört güne kadar	Yedi güne kadar	Yirmi bir güne kadar	Yedi Güne kadar
Liva	»	»	Maaşın 1/4 kadar	Yirmi sekiz güne kadar	»	Yirmi bir güne kadar	On dört güne kadar	Yirmi sekiz güne kadar	On dört Güne kadar
Ferik, birinci ferik müşür, M. M. Vekili	»	»	Maaşın 1/4 kadar	Yirmi sekiz güne kadar	»	Yirmi sekiz güne kadar	Yirmi sekiz güne kadar	Yirmi sekiz güne kadar	Yirmi bir Güne kadar

1 — Zabit vekili mülazım ve birinci mülazım yalnız efrada ceza vermek salâhiyetini haizdirler.

2 — Yüzbaşılardan itibaren bütün âmirler, bütün madunlarına yukarıdaki cezaları vermeğe salâhiyetlidirler. Yalnız; miralaylar kaymakamlara, livalar; miralaylara, müşür ve birinci ferikler, ve ferikler ve, Millî Müdâ a Vekili; livalara, ve daha yüksek rütbelilere ancak tevbih cezası verilir.

3 — Sıra harici hizmet, yalnız efrada verilir.

4 — İzinsizlik yalnız askeri mektepler talebesi ile efrada verilir.